

ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД

2022

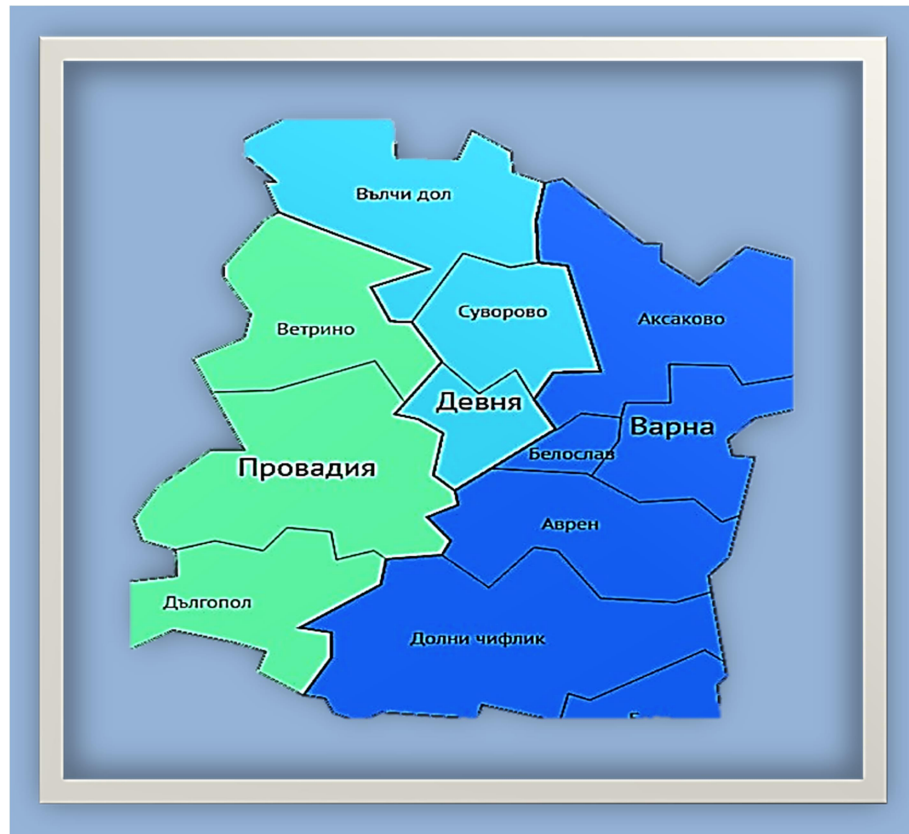
СЪДЪРЖАНИЕ

I. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ	2
1. Съдии	
2. Служители	
3. Структура и управление на съда	
II. ОБОБЩЕНИ ДАННИ ЗА ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ОКРЪЖЕН СЪД ВАРНА	5
1. Постъпили разгледани и свършени дела за периода 2020 г. – 2022 г.	
2. Срочност на правораздавателната дейност	
3. Постановени в 1-месечен срок съдебни актове	
4. Качеството на съдебните актове	
5. Натовареност	
6. Натовареността на съдиите от Окръжен съд – Варна през 2022 г.	
7. Справка за дадените разрешения за СРС	
8. Справка за Центъра за медиация през 2022г.	
III. ГРАЖДАНСКО ОТДЕЛЕНИЕ	10
1. Кадрова обезпеченост	
2. Постъпления на дела в отделението	
3. Разпределение на делата	
4. Разглеждане на делата	
5. Свършени граждански дела, срочност на постановяване на съдебните актове	
6. Неприключили в разумен срок дела – брой и причини	
7. Дела с отменен ход по същество	
8. Натовареност	
9. Качество на съдебните актове	
IV. ТЪРГОВСКО И ФИРМЕНО ОТДЕЛЕНИЕ	21
1. Кадрова обезпеченост	
2. Администриране на процеса на постъпление и разпределение	
3. Постъпили през отчетния период дела по видове	
4. Разглеждане на търговски дела	
5. Свършени дела, срочност на постановяване на съдебни актове	
6. Неприключили в разумен срок дела – брой и причини	
7. Дела с отменен ход по същество	
8. Натовареност	
9. Качество на съдебните актове	
10. Фирмени дела	
11. Тенденции в дейността на търговско отделение	
V. НАКАЗАТЕЛНО ОТДЕЛЕНИЕ	35
1. Кадрова обезпеченост	
2. Разпределение на наказателните дела	
3. Образувани и свършени наказателни дела за периода 2020-2022 г.	
4. Разглеждане на наказателните дела	

5. Срочност
6. Свършени дела по предмети от НК
7. Неприклучили в разумен срок дела-брой и причини
8. Натовареност
9. Качество на съдебните актове
10. Заключение

VI. ДЕЙНОСТ НА СЪДЕБНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ	50
VII. МЕДИЙНА ПОЛИТИКА НА ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА	52
VIII. МАТЕРИАЛНА И ФИНАНСОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ	56
IX. ТЕХНИЧЕСКА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ И ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ. УТВЪРЖДАВАНЕ НА СТАНДАРТИ ЗА ЕЛЕКТРОННО ПРАВОСЪДИЕ	58
X. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ ИЗВОДИ	63

Окръжен съд – Варна осъществява своята юрисдикция над област Варна, като в съдебния му район са обхванати 12 общини, разпределени в три районни съдилища: Районен съд – Варна, Районен съд – Девня и Районен съд – Провадия.

Отчетният доклад на Окръжен съд – Варна е изготвен на основание чл. 86, ал. 1, т. 15 от Закона за съдебната власт и в съответствие с указанията на Висшия съдебен съвет за структурата и обхвата на годишните доклади за прилагането на закона и дейността на съдилищата.

Настоящият годишен доклад отразява основните показатели за работата на Окръжен съд – Варна за 2022 година. Правораздавателната дейност през отчетната година е обусловена от географските, демографските, икономическите и епидемичните характеристики и условия на съдебния район, който съвпада с административно-териториалните граници на Варненска област.

Годишният доклад за 2022 година представя в аналитичен вид данни за работата, изводи за тенденциите в правораздаването, констатирани проблеми и конкретни предложения за подобряване дейността на Окръжен съд – Варна. Статистическите показатели са изложени, при съпоставка с данните от 2021 и 2020 години.

I. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

В началото на 2022 година щатната численост на Окръжен съд – Варна включваше 68 щатни бройки за съдии и 119.5 щатни бройки съдебни служители или общо 187.5 щатни бройки. Действително заети са били 173.5 щатни бройки, от които 57 съдийски и 116.5 съдебни служители.

1. Съдии

През 2022 година Окръжен съд – Варна разполагаше с **67** щатни бройки за магистрати (съкратена е една свободна длъжност „съдия“ на основание чл. 30, ал. 2 т. 8 от ЗСВ с Решение на ВСС по Протокол № 26 от 26.07.2022 г.), със следното разпределение по длъжности:

- ✓ административен ръководител – председател - 1;
- ✓ заместник-председатели – 3;
- ✓ съдии – 55;
- ✓ младши съдии – 8;

Щатната численост, както и съставът на действително работилите в институцията съдии, се характеризираше с динамика през отчетния период поради: командироване на съдии от Окръжен съд – Варна, незаети щатни бройки, командировани младши съдии и други (3 щатни бройки освободени по реда на чл. 165, ал. 1, т. 1 от ЗСВ и 3 щатни бройки освободени от младши съдии, 6 щатни бройки заети, след приключен конкурс).

Заетият щат към края на месец декември 2022 г. достигна 58 щатни бройки, от които: 1 административен ръководител – председател, 3-ма заместник-председатели, 52 съдии и 2 младши съдии. Към края на 2022 г. са били налице свободни щатни бройки за 3-ма окръжни съдии и 6-ма младши съдии. Отработените човекомесеци през 2022 г. достигнаха общо 631.90, разпределени както следва: за Наказателно отделение – 184.80, за Гражданско отделение – 246 и за Търговско отделение – 201.10.

Командировани съдии в Апелативен съд – Варна:

- съдия Росица Станчева – ГО – цялата 2022 г.;
- съдия Женя Димитрова – ТО – от 20.09.2021 г. до 02.05.2022 г.;
- съдия Даниела Томова – ТО – от 09.05.2022 г. до края на годината;
- съдия Диана Митева – ТО – от 21.09.2022 г. до края на годината;
- съдия Даниела Писарова – ТО – от 01.12.2022 г. до края на годината;
- съдия Светла Даскалова – НО – на дати 10.01.2022 г., 20.01.2022 г., 27.01.2022 г. и 31.03.2022 г.

Командировани съдии в други съдилища:

- съдия Мария Христова – ТО – през цялата 2022 г. във Върховен касационен съд;
- съдия Женя Димитрова – ТО – от 03.05.2022 г. до края на годината в Апелативен съд – София;
- Даниела Христова – ГО – от 11.04.2022 г. до 28.11.2022 г. в Софийски градски съд и от 28.11.2022 г. до края на годината в Апелативен съд – София.

Командировани младши съдии в Районен съд – Варна:

- младши съдия Ивелина Чавдарова – от началото на годината до 19.07.2022 г.;
- младши съдия Лазар Василев – от началото на годината до 01.09.2022 г.;
- младши съдия Ивалена Димитрова – от 19.07.2022 г. до 29.11.2022 г.

Командировани съдии от Районен съд – Варна в Окръжен съд – Варна:

- съдия Ерна Якова – НО – за цялата 2022 г.;
- съдия Десислава Манасиева-Жекова – ТО – от началото на годината до 03.10.2022 г.;
- съдия Николай Стоянов – ГО – от началото на годината до 11.11.2022 г.;
- съдия Деница Славова – ГО – от 15.04.2022 г. до 11.11.2022 г.

Продължителен отпуск за отглеждане на малко дете беше ползван от съдия Мила Колева до 16.04.2022 г. и продължителен платен годишен отпуск, считано от 18.04.2022 г. – 16.05.2022 г., 01.06.2022 г. – 16.06.2022 г., 20.06.2022 г. – 23.06.2022 г. и от 27.06.2022 г. – 31.10.2022 г. На съдия Колева е бил разрешен неплатен отпуск на основание чл. 167а от КТ, считано от 01.11.2022 г. до 30.04.2023 г.

Продължителен болничен за временна неработоспособност:

- съдия Иванка Дрингова – ГО – от 10.01.2022 г. – 12.02.2022 г. и от 05.06.2022 г. – 23.08.2022 г.;
- съдия Мая Нанкинска – НО – от 26.05.2022 г. – 21.11.2022 г.

Встъпили нови „съдии“ в Окръжен съд – Варна:

- съдия Десислава Манасиева-Жекова – ТО – 03.10.2022 г.;
- съдия Деница Добрева – ТО – 03.10.2022 г.;
- съдия Николай Стоянов – ГО – 11.11.2022 г.
- съдия Деница Славова – ГО – 11.11.2022 г.;
- съдия Геновева Илиева – ГО – 11.11.2022 г.;
- съдия Михаил Михайлов – ГО – 11.11.2022 г.;

През 2022 г. не са встъпвали „младши съдии“ в Окръжен съд – Варна.

През 2022 г. са освободени от длъжност следните съдии:

- съдия Светлана Цанкова – ГО – считано от 07.01.2022 г., на основание чл. 165, ал. 1, т. 1 от ЗСВ;
- съдия Ивелина Събева – ГО – считано от 15.10.2022 г., на основание чл. 165, ал. 1, т. 1 от ЗСВ;
- съдия Уляна Савакова-Калинова – НО – считано от 25.11.2022 г., на основание чл. 165, ал. 1, т. 1 от ЗСВ;
- младши съдия Ивелина Чавдарова – считано от 08.12.2022 г., поради назначаване като „районен съдия“ в Районен съд – Бургас;
- младши съдия Лазар Василев – считано от 08.12.2022 г., поради назначаване като „районен съдия“ в Районен съд – Бургас;
- младши съдия Ивалена Димитрова – считано от 29.11.2022 г., поради назначаване като „районен съдия“ в Районен съд – Варна.

В рамките на отчетната година, щатът на съдиите в Окръжен съд – Варна беше намален с една бройка спрямо предходната година. Бройката на действително заетите щатове към 31.12.2022 г. беше запазен спрямо 31.12.2021 г. Завишен бе броят на командированите от Окръжен съд – Варна съдии. През годината са били командировани 4-ма съдии в Окръжен съд – Варна, като към 31.12.2022 г. броят им е редуциран до един командирован съдия (поради приключени два конкурса - за граждански и търговски съдии).

2. Служители

Утвърдената щатната численост на съдебните служители в Окръжен съд – Варна през 2022 г. беше 119.5. През годината не настъпиха промени в утвърдения щат. Заетите щатни бройки в началото на годината са били 116.5, а вакантните са били 3 щатни бройки за длъжността „съдебен секретар“.

В края на отчетния период заетата щатна численост е била 115.5 щатни бройки, като са останали вакантни: 1 щатна бройка за длъжността „административен секретар“, 2 щатни бройки за длъжността „съдебен секретар“ и 1 щатна бройка за длъжността „съдебен деловодител“.

Съотношението на съдебни служители спрямо магистрати за отчетния период е било 1:1.78, което е било по-голямо спрямо последните две години, но по-малко по отношение средното за страната на окръжно ниво.

Съотношението съдебни служители от специализираната администрация спрямо магистрати през 2021 г. е било 1:1.43, което сочи леко завишение спрямо предходните две години. Съотношението е било много под средното за окръжните съдилища в страната. Тази тенденция в годините е била традиционна за Окръжен съд – Варна и се е дължала на усилията на ръководството да не залага на екстензивния подход за увеличаване кадровия капацитет на съда, а на повишаване на професионалните умения и квалификация на съдебните служители.

3. Структура и управление на съда

Ръководството на Окръжен съд – Варна през 2022 г. се осъществяваше от административен ръководител – председател – Марин Маринов и трима заместник-председатели, които са ръководили:

Гражданско отделение – Ирена Петкова.

Търговско отделение – Мария Терзийска

Наказателно отделение – Иваничка Славкова

Съдебната администрация през 2022 г. се ръководеше от съдебен администратор Мирослава Славчева, административен секретар Красимир Чернев (до 10.09.2022 г.) главен счетоводител Дарина Иванова и началник отдел „Технически дейност“ Радостина Костова.

II. ОБОБЩЕНИ ДАННИ ЗА ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ОКРЪЖЕН СЪД ВАРНА

1. Постъпили разгледани и свършени дела за периода 2020 г.–2022 г.

Година	Постъпили	Дела за разглеждане	Свършени				
			Всичко	Със съдебен акт по същество	Прекратени	В 3 - месечен срок	%
2020	6699	7966	6419	5537	882	4810	75%
2021	5450	6997	5694	4800	894	4200	74%
2022	5097	6400	5292	4447	845	4067	77%

Анализът на данните сочи намаляване на постъпилите, разгледаните и свършени дела през 2022 г. спрямо 2020 г. и 2021 г. Намалението на постъпленията е с около 6,5 %, спрямо предходната година, а на тригодишна база можем да заключим, че се забелязва устойчива тенденция за намаляване общия брой постъпления. Запазва се тенденцията от предходната година броя на свършените дела да надвишава броя на постъпилите.

2. Срочност на правораздавателната дейност – приключили в 3-месечен срок дела за периода 2020 г. – 2022 г.

Година	Свършени				
	Всичко	Със съдебен акт по същество	Прекратени	В 3 -месечен срок	%
2020	6419	5537	882	4810	75%
2021	5694	4800	894	4200	74%
2022	5292	4447	845	4067	77%

Анализът на данните на тригодишна база сочи трайна тенденция на висок дял на свършени с акт по същество дела от общия брой на свършените дела. Процентът на свършените в тримесечен срок дела бележи ръст спрямо предходните години, което следва да се отчете като положителна тенденция на база редуцирания брой на съдийския състав.

3. Постановени в 1-месечен срок съдебни актове

Година	със съд.акт по същество	до 1 месец	над 1 месец	% на актовете в 1-мес. срок
2020	5537	5405	132	98%
2021	4800	4678	122	97%
2022	4447	4309	138	97%

Процентът на решенията в едномесечен срок дела се запазва стабилен за тригодишния период, видно от справка. Високият процент е показател за бързината на правораздаване в Окръжен съд – Варна, като положителното е, че не се повлиява от кадровата динамика.

Постановените 138 броя съдебни актове над 1 месец са разпределени както следва: наказателни дела - 17 бр.; търговски дела - 9 бр. и граждански дела - 112 бр. Причините за просрочията са анализирани, при което е установено че същите са преобладаващо от обективен характер и са взети мерки за недопускането на просрочия по такива причини занапред.

4. Качеството на съдебните актове - потвърдени, изменени, отменени и върнати (включително и като %), за периода 2020 г. – 2022 г. е следното :

Година	Върнати от обжалване	Потвърдени	Процентно съотношение на потвърдените спрямо върнатите от обжалване	Отменени /ГО и ТО само индекс 3/	Процентно съотношение на отменените спрямо върнатите от обжалване	Изменени /ГО и ТО само индекс 5/	Процентно съотношение на изменените спрямо върнатите от обжалване	Недопуснати до касац. обжалване
2020	888	381	43%	154	17%	109	12%	197
2021	840	345	41%	236	28%	124	15%	101
2022	1132	538	48%	166	15%	107	9%	229

Видно от цифрите в таблицата, за анализирания период, процентното съотношение на потвърдените решения спрямо върнатите от обжалване бележи ръст с 7 пункта спрямо предходната година. Забелязва се значително намаление (с 13 пункта) на процентното съотношение на отменените спрямо върнатите от обжалване съдебни актове в сравнение с 2021 г. Спад се наблюдава и при процентното съотношение на изменените спрямо върнатите от обжалване актове спрямо предходните години. Изнесените данни, сравнени с процента за срочност показват, че срочността не е за сметка на качеството на съдебните актове и има значително подобрение в качеството на работа в съда.

5. Натовареност – по щат и действителна натовареност, спрямо дела за разглеждане и спрямо свършени дела, за периода 2020 г. – 2022 г.

Година	Брой съдии по щат	Натовареност по щат		Отработени човекомесеци	Действителна натовареност	
		спрямо делата за разглеждане	спрямо свършените дела		спрямо делата за разглеждане	спрямо свършените дела
2020	68	9.76	7.87	639	12.47	10.05
2021	68	8.57	6.98	647.5	10.81	8.79
2022	67	7.96	6.58	627.5	10.20	8.43

Данните в горната таблица отчитат как би изглеждала натовареността на Окръжен съд – Варна, изчислена на база отработени човекомесеци общо за съдиите. Този метод е използван единствено за онагледяване на тенденциите, спрямо предходен период. Регистрираното незначително намаление през 2022 г., спрямо 2021 г. се дължи на динамиката в щата на фона на тенденцията за стабилност в постъпленията.

6. Натовареността на съдиите от Окръжен съд – Варна през 2022 г. се отчита посредством модула „Натовареност“ на Единната информационна система на съдилищата. Отчетените данни за годината са:

Име	Натоварване в дела	Натоварване извън дела	Общо
Асен Владимиров Попов	97.27	12.50	109.77
Атанас Василев Славов	105.75	0.00	105.75
Галина Чавдарова	109.05	12.50	121.55
Даниела Димова Томова	32.65	12.50	45.15
Даниела Илиева Писарова	116.55	12.50	129.05
Даниела Христова	18.20	0.00	18.20
Деница Добрева	23.54	0.00	23.54
Деница Славова	66.94	0.00	66.94
Десислава Георгиева Жекова	113.68	12.50	126.18
Деспина Георгиева Георгиева	73.69	12.50	86.19
Деян Иванов Денев	78.42	12.50	90.92
Диана Димитрова Митева	85.71	12.50	98.21
Диана Колева Стоянова	123.52	12.50	136.02
Елина Пламенова Карагъзова	133.04	12.50	145.54
Ерна Якова-Павлова	92.48	12.50	104.98
Жана Иванова Маркова	123.88	12.50	136.38
Жулиета Георгиева Шопова	80.32	12.50	92.82
Златина Иванова Кавърджикова	74.50	12.50	87.00

Ивалена Димитрова	61.59	12.50	74.09
Иваничка Димитрова Славкова	53.21	57.50	110.71
Иванка Димитрова Дрингова	46.34	12.50	58.84
Ивелина Владова	78.51	0.00	78.51
Ивелина Диянова Чавдарова	27.93	5.67	33.60
Ивелина Митева Събева	46.03	12.50	58.53
Ирена Николова Петкова	46.97	60.00	106.97
Константин Димитров Иванов	61.74	12.50	74.24
Красимир Тодоров Василев	64.66	12.50	77.16
Лазар Кирилов Василев	3.52	4.16	7.68
Марин Георгиев Маринов	49.05	75.00	124.05
Марин Цвятков Атанасов	98.37	12.50	110.87
Мария Кирилова Терзийска	59.82	57.50	117.32
Мая Веселинова Нанкинска	34.21	12.50	46.71
Мая Недкова	69.25	12.50	81.75
Мила Йорданова Колева	0.40	0.00	0.40
Мирела Огнянова Кацарска	76.34	9.79	86.13
мл.с. Александър Валентинов Цветков	78.04	12.50	90.54
мл.с. Симона Радославова Донева	81.70	12.50	94.20
Наталия Панайотова Неделчева	72.25	12.50	84.75
Невин Реджебова Шакирова	71.88	12.50	84.38
Нейко Симеонов Димитров	84.58	0.00	84.58
Николай Свиленов Стоянов	79.29	0.00	79.29
Петър Митев	78.76	12.50	91.26
Пламен Атанасов Атанасов	106.96	12.50	119.46
Радостин Георгиев Петров	119.66	12.50	132.16
Ралица Цанкова Райкова	119.23	12.50	131.73
Румяна Петрова Петрова	83.22	12.50	95.72
Светла Василева Даскалова	72.29	12.50	84.79
Светла Величкова Пенева	81.48	12.50	93.98
Светлана Кирилова Цанкова	0.20	0.00	0.20
Светлана Тодорова	113.76	12.50	126.26
Светлозар Георгиев Георгиев	89.15	12.50	101.65
Станчо Радев Савов	70.87	12.50	83.37
Стоян Константинов Попов	75.44	12.50	87.94
Тони Кръстев	110.81	12.50	123.31
Трайчо Георгиев Атанасов	82.90	12.50	95.40
Уляна Куманова Савакова	56.18	11.23	67.41
Цвета Павлова	106.52	15.00	121.52
Цветелина Георгиева Хекимова	105.41	15.00	120.41
Юлия Русева Бажлекова	80.33	12.50	92.83
Яна Панева	79.87	12.50	92.37
Общо	4527.91	823.35	5351.26

7. Справка за дадените разрешения за СРС (чл. 29, ал. 8 от ЗСРС) от Окръжен съд – Варна

година	Брой дадени разрешения за използване на СРС	Брой изготвени и получени ВДС екзп. № 1	Приложение на чл.18, ал.1-3 от ЗСРС	ефективност
2020	103	56	0	54,36 %
2021	93	50	0	53,76 %
2022	93	62	0	66,66 %

През 2022 г. са постановени 25 броя отказа.

През 2021 г. са постановени 19 броя отказа.

През 2020 г. са постановени 32 броя отказа.

Наблюдава се тенденция на относителна стабилност в броя на внесените искания и дадените разрешения за използване на СРС. През 2022 г. се забелязва значителен ръст на процента на ефективност, спрямо предходните две години. Високата степен на ефективност се дължи и на подобряване на преценката за внасяне на искания, съответно преценката за даване на разрешение или отказ и непрекъснатата координация от ръководството на съда и усилия за подобряване организацията на работата на органите по чл. 13 от ЗСРС.

8. Справка за Центъра за медиация през 2022г.

В Центъра за медиация по дела, висящи пред Окръжен съд – Варна за 2022 г. са подадени 41 нови заявления и са продължили 4 от постъпилите през 2021 г. – 17 по граждански и 24 по търговски дела. По 11 от подадените заявления за медиация няма проведени срещи, а 28 са приключили, като 7 от тях със споразумение. Изчислено в проценти, приключилите със споразумение са 17 % (на база подадени заявления) или 25% (на база приключили медиации).

III. ГРАЖДАНСКО ОТДЕЛЕНИЕ

1. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

През 2022 г. в Гражданско отделение реално са работили общо 28 съдии: 21 окръжни съдии, 5 младши съдии, и 2 командировани съдии от ВРС. Няма промяна в броя на първоинстанционните и въззивните състави в отделението – по пет.

Младшите съдии до 08.12.2022 г. са били четирима, като на мл. с-я Василев от 01.09. до 08.12. на практика са били разпределяни само дела срещу действия на ЧСИ и частни жалби. Останалите младши съдии са били постоянни членове на въззивни състави.

* **Съдия Ивалена Димитрова** – командирована в Районен съд – Варна от 19.07.2022 г. до 29.11.2022 г., след което е била освободена от длъжност „младши съдия“.

* **Съдия Ивелина Чавдарова** – командирована в Районен съд – Варна до 19.07.2022 г. От 08.12.2022 г. е била освободена от длъжност „младши съдия“.

* **Съдия Лазар Василев** – командирован в Районен съд – Варна до 01.09.2022 г. От 08.12.2022 г. е бил освободен от длъжност „младши съдия“.

* **Съдия Николай Стоянов** е бил командирован от Районен съд – Варна до 11.11.2022 г., след което встъпил в длъжност „съдия“ в Окръжен съд – Варна.

* **Съдия Деница Славова** е била командирована от Районен съд – Варна в периода от 15.04.2022 г. до 11.11.2022 г., от която дата встъпила в длъжност „съдия“ в Окръжен съд – Варна.

През годината отделението са напуснали трима съдии:

* **Съдия Светлана Цанкова** е била освободена от длъжност „съдия“, считано от 07.01.2022 г.

* **Съдия Даниела Христова** е била командирована в Софийски градски съд в периода от 11.04.2022 г. до 28.11.2022 г. и в Апелативен съд – София, считано от 28.11.2022 г. до края на отчетния период.

* **Съдия Ивелина Събева** е била освободена от длъжност „съдия“, считано от 16.10.2022 г.

Съдии, които макар и да са заемали длъжността, са били командировани в други съдилища:

* **Съдия Росица Станчева** е била командирована в Апелативен съд – Варна през целия отчетен период.

* **Съдия Михаил Михайлов**, встъпил в длъжност, считано от 11.11.2022 г., е бил командирован в Районен съд – Варна до 31.12.2022 г., включително.

* **Съдия Геновева Илиева**, встъпила в длъжност, считано от 11.11.2022 г., е била командирована в Районен съд – Варна до 31.12.2022 г., включително.

Следва да се отбележи, че **съдия Иванка Дрингова** е била в продължителен отпуск за временна неработоспособност, считано от 10.01.2022 г. до 12.02.2022 г. и от 05.06.2022 г. до 23.08.2022 г.

Тенденцията на промени както в числеността (към намаляване), така и в персоналия състав на отделението се очаква да се запази през следващия отчетен период – 2023 г., предвид избирането на съдия Наталия Неделчева за член на КАК, командироването на съдия Юлия Бажлекова в Апелативен съд – Варна, динамиката в щата на младшите съдии, както и предстоящия конкурс за повишаване в апелативните съдилища.

2. ПОСТЪПЛЕНИЯ НА ДЕЛА В ОТДЕЛЕНИЕТО

Постъпилите през 2022 г. в гражданско отделение дела са били **общо 1919** при 2 176 дела за предходната година. Намалението на постъпленията е било около 12 %, касаещо изключително въззивните дела. Същите от 1 666 броя за предходния период са намалели на 1 397 броя. Броят на постъпилите и върнати за ново разглеждане първоинстанционни дела търпи леко увеличение от 510 бр. за предходния отчетен период на 522 броя за 2022 г. Намалението при въззивните дела се дължи основно на приключилите дела на електроразпределителните дружества. И това се установява, като се съобрази, че от общото намаление с 269 бр. въззивни дела, само делата по облигационни искове са намалели със 196 бр. Средно месечно в отделението са били образувани 160 дела.

Инстанция	Година		
	2020	2021	2022
I	499	510	522
II	2789	1666	1397
Общо	3288	2176	1919

2.1 Постъпления на първоинстанционните дела по видове

При първоинстанционните дела се е запазила тенденцията, като най-голям е бил дялът на образуваните дела по искове по облигационни спорове /включително дела по ЗОДОВ и по чл. 45 от ЗЗД/ и искове по СК /в това число искове за произход, осиновяване, прекратяване на осиновяване и т.н./. На второ място са били делата, образувани по молби за обезпечение, като се наблюдава съществено увеличение с около 20%. На трето място са се наредили делата, образувани по вещни искове. По всички групи дела /с изключение на делата по ЗПКОНПИ и вещните искове/ се наблюдава увеличение, като най-значително е било то по делата за осиновяване и обезпеченията.

2.2 Въззивни дела

Анализът на постъпилите въззивни производства, с оглед предмета на материално-правния спор, без тези по частни жалби и тук показва, че най-голям дял са заемали делата по облигационни спорове – 23 %. Тенденцията за намаляване на делата с облигационен характер се е запазила, като за сравнение облигационните дела през 2021 г. са били 33 % или 1/3 от всички образувани въззивни дела. За втора поредна година на второ място са се наредили делата, образувани по жалби срещу действия на съдебен изпълнител, които представляват 20 % от постъпилите дела. Делата по СК са заели трето място и са били 11 % от образуваните. Трайна тенденция през

последните три години е увеличението на делата от вещен характер, като най-голямо увеличение за 2022 г. се забелязва по делбените дела – с 23% в сравнение с 2021 г. Следва да се отбележи, че при този вид дела, освен тенденцията на трайно нарастващ брой се е забелязало и съществено повишение на правната и фактическа сложност.

Продължила е тенденцията от предходния отчетен период за намаляване броя на делата с трудов характер – както на делата за отмяна на незаконно уволнение /намалението е значително – с 41%/, така и на делата за заплащане на трудови възнаграждения и други обезщетения /намаление с 28%/, което е било обяснимо с липсата на кампанийни дела. Лек спад се е наблюдавал при делата за издръжка и родителски права. Устойчивост се е наблюдавала при броят на делата, свързани с участието на деца – 135 бр. Последните са били разглеждани само от петима съдии, съобразно специализацията по състави. Увеличение се е наблюдавало при производствата по така наречените „детски“ дела, по които все по-често е имало участие на страни, които не са български граждани, респективно подсъдността е била определяна по силата на регламенти, двустранни договори, споразумения и т.н. И макар и този тип дела, повечето от които представляващи спорна съдебна администрация, да не са били от особена правна сложност, то фактическата такава, както и броят на исковете е бил задължително по-голям.

3. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ДЕЛАТА

Разпределението на делата се е извършвало извършва чрез ЕИСС.

Всеки съдия е участвал в разпределението на всички дела от съответния вид /първоинстанционно, респективно второинстанционно/, съобразно тази специализация.

Изключение е било налице по отношение на въззивни дела с участие на деца, които са изчерпателно посочени в Заповед № РД-1222/29.09.2015 г., допълнена със заповед № РД-1282/20.10.2015 г. и Заповед № РД-1110/26.09.2016 г. на Административния ръководител във връзка с участие на Окръжен съд – Варна в проект „Укрепване на правния и институционалния капацитет на съдебната система в сферата на правосъдието на деца“. През 2022 г. тази категория дела са били разпределяни на докладчици измежду съдиите Светла Пенева, Юлия Бажлева, Ирена Петкова, Златина Кавърджикова и Деспина Георгиева. Средно на съдия са били разпределяни 31 броя дела от обособена група „детско правосъдие“. Поради изключването от разпределение на останалите съдии от този вид „детски дела“ със Заповед № РД-152/04.05.2022 г. натовареността на посочените пет съдии в група „Въззивни ГО“ е била намалена на 70 % /само на съдия Петкова – на 40% предвид натовареността и извън дела/, а в група „Въззивни бързи дела“ натовареността на съдиите Пенева, Георгиева, Кавърджикова и Бажлева е била определена на 50%, на съдия Петкова - 35%. Това е било осъществено по препоръка и съгласуване с разработчиците на ЕИСС, с оглед избягване неравномерното натоварване на определените специализирани съдии.

На младшите съдии в отделението са били разпределяни въззивни и въззивни частни дела, както и дела по жалби срещу действия на съдебните изпълнители.

През отчетния период поради обективни обстоятелства са били изключени от разпределение по делата изцяло съдии. Така съдия Събева, поради предстоящо пенсиониране през месец октомври 2022 г. и наличие на здравословни проблеми, е била изключена от разпределение, считано от 15.04.2022 г.

Съдия Иванка Дрингова е била изключена от разпределение за срок от 14.12.2021 г. до завръщането ѝ от отпуск поради временна неработоспособност – 10.02.2022 г., както и от 08.06.2022 г. до завръщането ѝ на 25.08.2022 г.

Делата на съдия Даниела Христова, както и дела от заседания на съдия Дрингова са били разпределени между съдиите в отделението.

Предвид необезпечеността през отчетния период с младши съдии при встъпването на с-я Чавдарова като районен съдия, делата ѝ са били преразпределени на съдия Ивелина Владова.

4. РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ДЕЛАТА

Останалите несвършени дела в началото на отчетния период са били 674 бр., от които 306 бр. граждански дела – I инстанция, 368 бр. въззивни дела и 27 бр. частни въззивни дела. Прибавени към новообразуваните дела и върнатите за разглеждане под същия номер, **общият брой на подлежащите за разглеждане дела е достигнал 2593 бр., разпределени както следва: 731 бр. първоинстанционни дела /искови производства/, 92 бр. частни първоинстанционни дела /вкл. молби за определяне на срок при бавност/ и 373 бр. частни въззивни дела и 1 391 бр. въззивни дела.**

През отчетния период делата са били насрочвани за разглеждане в открито заседание средно в срок за след около един месец до месец и половина от образуването им /за първоинстанционните дела – след постъпване на отговора на исковата молба/, а когато е било налице искане за разпит на свидетели или провеждането на съдебна експертиза, делата са били насрочвани в рамките на до два месеца. По-дълъг период в насрочването се е наблюдавал около съдебната ваканция. Наблюдавана е била тенденция за разглеждането на делата в рамките на повече от едно съдебно заседание – най-често за групата дела на „Енерго-Про Продажби“ АД, върнати от ВКС за ново разглеждане, с указания за назначаване на експертиза, по които страните са правили множество искания за допълнителни задачи и назначаване на допълнителни експертизи. От друга страна, наблюдавана е била тенденция за увеличаване на делата, при които в резултат на допуснати от първоинстанционния съд процесуални нарушения не са събрани поискани относими доказателства, поради което и горните процесуални действия да били извършвани пред въззивната инстанция.

По отношение на делата, образувани по реда на гл. XXV от ГПК и ЗЗДН, както и делата за осиновявания се били спазени установените в закона срокове за тяхното разглеждане, вкл. и по време на съдебната ваканция.

5. СВЪРШЕНИ ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА, СРОЧНОСТ НА ПОСТАНОВЯВАНЕ НА СЪДЕБНИТЕ АКТОВЕ

През отчетния период в гражданско отделение са били свършени общо 2050 бр. дела, от които 425 първоинстанционни граждански и 91 частни дела /вкл. молби за определяне на срок при бавност/, както и 1 178 въззивни дела и 356 частни въззивни дела. Намалението на свършените дела е било с 13%, в сравнение с предходния отчетен период. Това намаление на броя се дължало само на въззивните свършени дела – там броят на свършените дела е бил намален с около 300 дела в сравнение с предходния период. Горното се дължало на намаляването броя на бързоликвидните многобройни дела на електроразпределителните дружества, както и по делата за заплащане на трудово възнаграждение на служители от МВР и др., които са били разглеждани само в едно заседание и са приключвали с решение. Причина често е била и необходимостта от събиране на нови доказателства, недопуснати пред първата инстанция или по указания на касационната инстанция. Доказателство за горния извод е бил фактът, че намалението касае броя само на въззивните дела. Частните въззивни дела са останали почти непроменени. При първоинстанционните дела се е наблюдавал ръст на свършените дела в сравнение с 2021 г.

Средно месечно в отделението са свършени по около 171 бр. дела, което представлява намаление в сравнение с предходния период 190 бр. дела за 2021г.

Запазва се тенденцията цифрата на свършените дела да надвишава цифрата на постъпилите, както и процентът на свършените дела да е около 80% от делата за разглеждане.

СПРАВКА за свършените дела през 2022 година

Година	Инстанция	Дела за разглеждане	Свършени	Свършени в 3-месечен срок	% на свършените в 3-месечен срок
2021	I	777	470	307	65%
	II	2239	1872	1209	65%
	Общо	3016	2342	1516	65%
2022	I	829	516	352	68%
	II	1764	1534	1066	69%
	Общо	2593	2050	1418	69%

Независимо от намалението като брой на свършените дела, видно от приложената таблица е, че е налице увеличение на процента на свършените в тримесечен срок такива. Последното е добра атестация за работата на колегите от отделението и показател, че делата се разглеждат в разумни срокове.

Несвършените дела в края на 2022г. са общо 543 бр., което е с 20% по-малко от предходния отчетен период.

Досежно срочността на изготвяне на съдебните актове:

93% от свършените дела са постановени в законоустановените срокове. Съдиите, разглеждащи първоинстанционни дела, са допуснали незначителен процент забава при произнасянето си. Въззивните съдии са постановили 92% от актовете си в законоустановения срок. Следва да се отбележи, че процентът на актове, постановени извън законоустановения срок, се дължи на допускана системна забава от определени колеги, а не е тенденция в цялото отделение.

6. НЕПРИКЛЮЧИЛИ В РАЗУМЕН СРОК ДЕЛА – БРОЙ И ПРИЧИНИ

Броят на неприключилите към края на 2022 г. дела, с продължителност на разглеждането им над една година, считано от датата на образуването е бил 86 бр., от които 58 бр. са били спрени, 26 бр. дела са били без движение и 2 бр. за размяна на книжа. От тях само 7 бр. са били образувани през 2018 г., а 13 бр. през 2019 г., като 17 дела са били спрени. Само три дела от 2018 и 2019 г. са били неприключили поради събиране на доказателства. Статусът на същите делата към 13.01.2023 г. е бил променен: 1 обявено за решаване, 38 спрени, 2 бр. без движение, 1 на фаза размяна на книжа, 42 насрочени, 1 решено, по 1 дело се чака изпълнение на съдебна поръчка. През периода няма уважавани жалби за бавност.

7. ДЕЛА С ОТМЕНЕН ХОД ПО СЪЩЕСТВО

През 2022 г. общият брой на делата, по които е било постановено определение за отмяна „ход по същество на спора“ е достигнал 5 броя, от които 4 бр. въззивни дела и 1 бр. първоинстанционно дело. Горното е показател, че съдиите от отделението са успявали да извършат адекватна преценка по редовността на исковите молби и жалбите.

8. НАТОВАРЕНОСТ

В следващите таблици са представени показателите за средна натовареност на съдия в гражданско отделение, съобразно съотношението на общия брой постъпили дела, дела за разглеждане и свършени дела към действително отработените човекомесеци от всички съдии в отделението.

Средна месечна натовареност на един съдия	Година		
	2020	2021	2022
Постъпили дела	12.94	8.40	7.80
Дела за разглеждане	15.30	11.64	10.54
Свършени дела	11.99	9.04	8.33

Средна годишна натовареност на един съдия	Година		
	2020	2021	2022
Постъпили дела	155.34	100.82	93.61
Дела за разглеждане	183.54	139.74	126.49
Свършени дела	143.86	108.51	100.00

Отчитайки съществуващата в отделението специализация /първоинстанционни и въззивни съдии/ тази статистика е следната:

Натовареност на съдии, разглеждащи първоинстанционни дела

Средна месечна натовареност на един съдия	Година		
	2020	2021	2022
Постъпили дела	8.32	8.50	9.24
Дела за разглеждане	12.25	12.95	14.67
Свършени дела	7.80	7.83	9.13

Средна годишна натовареност на един съдия	Година		
	2020	2021	2022
Постъпили дела	99.80	102.00	110.87
Дела за разглеждане	147.00	155.40	176.07
Свършени дела	93.60	94.00	109.59

Човекомесеци	2021	60
	2022	56.5
Постъпили	2021	510
	2022	522
За разглеждане	2021	777
	2022	829
Свършени	2021	470
	2022	516

Натовареност на съдии, разглеждащи второинстанционни дела

Средна месечна натовареност на един съдия	Година		
	2020	2021	2022
Постъпили дела	14.38	8.63	7.37

Дела за разглеждане	16.24	11.60	9.31
Свършени дела	13.28	9.70	8.09

Средна годишна натовареност на един съдия	Година		
	2020	2021	2022
Постъпили дела	172.52	103.59	88.46
Дела за разглеждане	194.85	139.21	111.70
Свършени дела	159.40	116.39	97.14

Човекомесеци	2021	193
	2022	189.5
Постъпили	2021	1666
	2022	1397
За разглеждане	2021	2239
	2022	1764
Свършени	2021	1872
	2022	1534

От данните е видна налагащата се тенденция за увеличаване натовареността на съдиите, разглеждащи първоинстанционни дела, като определящ е бил не само броят на постъпленията, но и коефициентите за тежест на разглежданите видове дела. За сравнение, при второинстанционните дела макар и се е наблюдавало намаляване на постъпленията, респективно и на делата за разглеждане, като е била запазена тенденцията свършените дела да надвишават постъпилите. Тук е мястото да се отбележи установеното обстоятелство, че през отчетния период не винаги са били нанасяни в ЕИСС коригиращите коефициенти по разглежданите дела на основание чл. 32 т. 1, 2 и 3 от ПОНС. Не е било отразявано разглеждането на въззивни дела, по които са били подадени над 5 жалби, разглеждали са се три или повече обективно или субективно съединени иски, както и делата надвишаващи 1 500 листа. Горното от една страна се е дължало на пропуск тези коефициенти да бъдат нанесени още при образуването на делото – преди разпоредителното заседание при въззивните дела, респективно преди размяната на книжа при първоинстанционните, а от друга – на все още недостатъчно добрата координираност между магистратите и съдебните служители да работят с този модул на ЕИСС. Към настоящия момент са предприети действия за компенсиране на този пропуск през следващия отчетен период. С нарочна заповед са утвърдени бланки, които са приложени към делата, в които съдията нанася коригиращ коефициент, при наличие на такъв, както и дата, на която коефициента да се отрази в ЕИСС. Това ще доведе до значително по-адекватно отчитане реалната натовареност на съдиите по делата през следващия отчетен период.

9. КАЧЕСТВО НА СЪДЕБНИТЕ АКТОВЕ

През 2022г. са били върнати обжалвани актове по общо 494 дела.

Резултатите от върналите се през отчетната 2022г. обжалвани граждански дела, сравнени с предходните две години са дадени в следната таблица:

Година	Върнати от обжалване			Резултат											
				Изцяло потвърдени			Изцяло отменени/обезсилени			Частично отменени/обезсилени			Недопуснати до касационно обжалване		
	Реш.	Опр.	Общо	Реш.	Опр.	Общо	Реш.	Опр.	Общо	Реш.	Опр.	Общо	Реш.	Опр.	Общо
2020 г.	285	136	421	61	41	102	41	61	102	25	4	29	151	29	180
% съотношение спрямо върнатите от обжалване	68%	32%		21%	30%	24%	14%	45%	24%	9%	3%	7%	53%	21%	43%
2021г.	311	91	402	59	45	104	134	32	166	33	2	35	77	11	88
% съотношение спрямо върнатите от обжалване	77%	23%		19%	49%	26%	43%	35%	41%	11%	2%	9%	25%	12%	22%
2022г.	357	137	494	75	67	142	72	30	102	25	6	31	176	33	209
% съотношение спрямо върнатите от обжалване	72%	28%		21%	49%	29%	20%	22%	21%	7%	4%	6%	49%	24%	42%

В броя на изцяло отменените/обезсилени, респ. частично отменените/обезсилени са включени само тези, за които основанието за отмяната е било поради пропуск на съда – неправилно приложение на материалния или процесуалния закон /стари индекси 3 и 5/. Не са включени отменените актове, изцяло или частично по обективни причини /индекси 4 и 6/.

Дадените в таблицата процентни съотношения са спрямо броя на върнатите дела, включващи и изпратени по обжалване дела от предни години, поради което не отразяват качеството на работата само за отчетната 2022 г.

През 2022 г. е било наблюдавано драстично увеличаване на броя на върнатите от обжалване дела – с близо 20%. На фона на това увеличение е наблюдавано и увеличение на процента на изцяло потвърдените актове, в конкретика съдебните решения. Изключително положителен показател е намалелият броя на изцяло отменените актове – особено при съдебните решения е наблюдаван значителен спад – при отменени 43% за 2021 г., през

2022 г. този процент е отбелязал спад на 20, а при определенията от 35% - на 22%. Такава положителна тенденция е била наблюдавана и при частично отменените актове. Повече от 50 е бил процентът от актовете, които не са допуснати до обжалване /при 88 решения и определения недопуснати до обжалване през 2021 г., то този показател през отчетния период е достигнал 209 броя/. Посочените данни са обективен показател за качеството на постановените съдебни актове.

При анализа на отменените съдебни актове, като показател за качеството на работата на съдиите, следва да се отбележи, че с въвеждането на новите индекси по граждански и търговски дела в голяма степен се подобри обективното отразяване на причините за отмяна на постановените актове.

9. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

И настоящия отчетен период премина в условията на нови предизвикателства. Двама колеги напуснаха отделението поради навършване възраст за пенсиониране, един колега бе командирован в СГС, впоследствие в АС-София, командировани бяха двама младши съдии в РС-Варна, встъпиха четирима нови колеги, след спечелен конкурс, след което двама от тях бяха командировани обратно в РС-Варна за довършване на започнатите от тях дела. Горните обстоятелства доведоха до множество промени в персонално отношение и във въззивните, и в първоинстанционните състави. Извънредните ситуации, при които на колеги се налагаше ползване на отпуск за временна нетрудоспособност, бяха разрешени успешно- делата бяха своевременно преразпределяни, колеги заместваха в насрочените заседания и не се допусна отлагане или пренасрочване на дела за повече от един месец. Същевременно горните предизвикателства не повлияха тенденцията да се приключват повече дела, отколкото са постъпили в рамките на отчетния период. Не се повлия и качеството на работата на колегите в отделението, независимо от факта, че на някои колеги се наложи смяна на специализацията – от първа във въззивна инстанция, преразпределяни им бяха дела, започнати от други колеги, младшите съдии се сменяха в съставите. Независимо от горното е налице значително повишаване на резултатите, измерващи качеството на съдебните актове – двойно повече недопуснати до касационно обжалване, почти два пъти по-малко изцяло отменени актове и увеличение на изцяло потвърдените дела. При намален персонален състав и текучество в отделението през почти целия отчетен период посочените показатели са атестат за добре свършена работа.

IV. ТЪРГОВСКО И ФИРМЕНО ОТДЕЛЕНИЕ

1. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

Съдии, работили в Търговско отделение през 2022 г.

№	имена на съдията	длъжност	отработени месеци
1	Марин Георгиев Маринов	председател	12
2	Мария Кирилова Терзийска	зам.-председател	12
3	Галина Чавдарова Неделчева	съдия	12
4	Даниела Димова Томова*	съдия	4
5	Даниела Илиева Писарова*	съдия	11
6	Деница Добрева Добрева*	съдия	3
7	Десислава Георгиева Манасиева-Жекова*	съдия	12
8	Диана Димитрова Митева*	съдия	8.7
9	Диана Колева Стоянова	съдия	12
10	Елина Пламенова Карагъзова	съдия	12
11	Жана Иванова Маркова-Колева	съдия	12
12	Женя Радкова Димитрова*	съдия	0
13	Мария Иванова Христова*	съдия	0
14	Мила Йорданова Колева*	съдия	2
15	Пламен Атанасов Атанасов	съдия	12
16	Радостин Георгиев Петров	съдия	12
17	Ралица Цанкова Райкова	съдия	12
18	Светлана Тодорова Димитрова	съдия	12
19	Тони Кръстев Георгиев	съдия	12
20	Цвета Павлова Желязкова	съдия	12
21	Цветелина Георгиева Хекимова	съдия	12

Общо човекомесеца за отделението – 196.70

* **Съдия Даниела Томова** е била командирована в Апелативен съд – Варна, считано от 09.05.2022 г.

* **Съдия Диана Митева** е била командирована в Апелативен съд – Варна, считано от 21.09.2022 г.

* **Съдия Даниела Писарова** е била командирована в Апелативен съд – Варна, считано от 01.12.2022 г.

* **Съдия Десислава Георгиева Манасиева - Жекова** е била командирована от Районен съд – Варна до 02.10.2022 г., включително и е встъпила в длъжност съдия в Окръжен съд – Варна, считано от 03.10.2022 г.

* **Съдия Деница Добрева** е встъпила в длъжност, считано от 03.10.2022 г.

* **Съдия Женя Димитрова** е била командирована в Апелативен съд – Варна и след това в Апелативен съд – София.

* **Съдия Мария Христова** е била командирована във Върховен касационен съд.

* **Съдия Мила Колева** е ползвала отпуск за отглеждане на малко дете до 16.04.2022 г., след което с кратко прекъсване през м. 05.2022 г. е била отново в отпуск до края на 2022 г.

През 2022 г. в Търговско отделение не са правораздавали младши съдии.

През октомври 2022 г. е увеличен щата в Търговско отделение с една бройка, след решение на Общото събрание на съда.

Към 31.12.2022 г. няма незаети щатни съдийски бройки в отделението /има две свободни бройки за младши съдия/.

Общият брой съдии по щат към 31.12.2022 г. е бил 21, от които заети 21 броя, а реално работилите през годината съдии, поради поетапно командироване на трима от тях в Апелативен съд Варна, са 16 титулярни съдии към 30.06.2022 г. и 15 титулярни съдии към края на отчетния период.

Със заповеди на председателя на ВОС в отделението са формирани пет постоянни въззивни състава, чийто персонален състав търпи промяна през годината предвид овакантяване, респективно заемане на свободни щатни бройки в отделението.

Актуален персонален състав към края на отчетния период:

Първи състав - М. Маринов, Мария Терзийска, Ел. Карагьозова

Втори състав – Цв. Павлова, Пл. Атанасов, Д. Добрева

Трети състав – Св. Тодорова, Д. Стоянова, Цв. Хекимова

Четвърти състав – Ж.Маркова, Т. Кръстев, Д. Жекова

Пети състав – Г. Чавдарова, Р. Петров, Р. Райкова.

Съдиите от отделението бяха подпомагани от петима съдебни помощници – Дияна Димитрова, Сара Керян, Полина Иванова, Елица Желязкова и Йордан Маринов.

В отделението към края на отчетния период са работили ефективно 18 служители, от които 10 деловодители и 8 съдебни секретари /един деловодител в продължителен отпуск по болест и един секретар в отпуск за отглеждане на дете/. Завеждащ служба „Деловодство“ е Жулиета Желева, а Завеждащ служба „Секретари“ е Христина Атанасова.

През годината беше направена реорганизация на служба „Деловодство“ в Търговско отделение като са закрити подструктурите „висящи дела“ и „свършени дела“ и работата беше преразпределена измежду служителите като всеки обработва изцяло доклада по делата на двама до трима съдии. Самостоятелно беше обособено единствено деловодство „дела по несъстоятелност“, с оглед спецификата на производствата.

През 2022 г. беше реорганизирана работата на службите регистратура в гражданско и търговско отделение като същите, с цел оптимизация на работния процес, бяха обединени в една обща служба „Регистратура“, а вътрешно бяха обособени регистратура „входящи и съпровождащи документи по електронен път“ и регистратура „входящи и съпровождащи документи на хартиен носител“. Общо служители специализирана администрация в служба „Регистратура“ – 7 души.

2. АДМИНИСТРИРАНЕ НА ПРОЦЕСА НА ПОСТЪПЛЕНИЕ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ

В Търговско отделение през 2022 г. беше запазена липсата на обособеност на първоинстанционни и въззивни състави. Правилата за разпределение на въззивните граждански и частни граждански дела между двете отделения са били изготвени от заместник-председателите на отделенията.

Новопостъпилите дела са били разпределяни чрез въведената от 01.07.2020 г. в Окръжен съд – Варна Единна информационна система на съдилищата (ЕИСС). Образуванията в САС дела продължаваха да се обработват в същата.

Разглеждани от съдиите в търговско бяха отделени видове дела: първоинстанционни иски и частни търговски, въззивни и въззивни частни граждански, дела по несъстоятелност, жалби срещу отказ на длъжностите лица при Агенция по вписванията за вписване, заличаване и обявяване в търговския регистър, молби за допускане на обезпечение на бъдещи иски, в това число с посочена обезпечителна мярка – задържане на кораб, искания по чл. 19 ал.6 от ЗТРРЮЛНЦ, молби по чл. 405 ал.3 от ГПК и други.

Продължи работата на съдиите и по фирмени дела – по искания за вписване и промени на обстоятелства, подлежащи на вписване на ЮЛНЦ, чиято регистрация се извършва от окръжния съд.

Нямаше промяна спрямо предходните години и в начина на разпределение на делата, която дейност в модул „Разпределение“ в ЕИСС се извършваше от ръководителя на отделението, а при отсъствието му от съдия, определен с нарочна заповед на председателя на съда. Съдии от отделението, на които бяха възлагани функции по разпределение са Диана Митева /до командироването ѝ във ВАпС/, Цвета Павлова, Пламен Атанасов и Ралица Райкова. При разпределението бяха спазвани утвърдените вътрешни правила за случайно разпределение в Окръжен съд – Варна, правилата за разпределение на дела в Търговско отделение, като по този начин беше гарантирано в пълна степен спазването на принципа по чл. 9, ал. 2 от ЗСВ. За отделението са били в сила и правила за заместване при отсъствие на съдия в Търговско отделение.

Графици за работа и дежурни състави за 2022 г. са били утвърждавани за периода на ползване на годишен отпуск, както и по отношение произнасяне по фирмени дела.

Всички съдии са били със заложен процент на натовареност по всички групи 100%. По-нисък процент натовареност е бил определен в началото на отчетния период за председателят, заместник- председателят и съдиите-наставници, на основание чл. 12, ал. 9 от ПОНС и съответните приложения към Правилата.

3. ПОСТЪПИЛИ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ДЕЛА ПО ВИДОВЕ

Таблица 1

СПРАВКА
за постъпилите дела
2020-2022

Ин	Година		
	2020	2021	2022
I	957	906	849
II	985	957	782
Об	1942	1863	1631

Данните сочат тенденция на плавно намаляване на постъпленията на дела, разглеждани в Търговско отделение през отчетната година, на тригодишна база. Предимно при въззивните производства трябва да се отбележи, че разглежданите в Търговско отделение въззивни дела не се характеризират с фактическа и правна сложност, за разлика от първоинстанционните, при които този показател е с трайна тенденция за увеличаване.

През 2022 г. не е бил отчетен спад в тежестта на разглежданите първоинстанционни дела, въпреки намаляващия брой и поради вида на образуваните, а именно:

Облигационни искиове - общо 349 броя /в това число шифър 2100, 604, 21120 и 21130/, при 361 броя за 2021 г. и 401 броя за 2020 г. Тези производства се характеризират и с най-много процесуално- и материалноправни усложнения. По-съществено намаление в постъпленията спрямо 2020 г. се дължи и на икономическата обстановка в страната вследствие на Ковид епидемията, а през последната година и военният конфликт в Украйна, които като последица доведоха и до дестабилизиране в търговския оборот.

Слабо намаление е отчетено при първоинстанционните дела с шифър 2800 – искиове за прекратяване на юридически лица – 179 броя при 193 броя за предходната година и 102 броя за 2020 г. Трябва да се отчете, че тази категория дела не се характеризира с фактическа и правна сложност. Над 90% от делата са по искиове на прокуратурата, с правно основание чл. 155, т. 3 от ТЗ.

Констатира се относителна стабилност на броя дела от група 8 на приложение 3.2., а именно за недействителност на ТД, защита на членствени права, отмяна решения на ОС на ТД, заплащане на дивиденди и дружествени дялове, и искиове по чл. 29 от ЗТР – общо 21 за 2022 г. при 18 броя за 2021 г. и при 29 от този вид за 2020 г. Запазена е била тенденцията по-голяма част от делата с предмет дружествени спорове искивете да се предявяват в условията на обективно съединяване - за защита на членствени права по чл. 71 от ТЗ и по чл. 74 от ТЗ, или са съединени с искиове по чл. 29 от ЗТР.

През 2022 г. почти са отсъствали дела, образувани по молби по глава 7-ма от ГПК – процедури по Регламенти на ЕС – само два броя с предмет молба за издаване европейска заповед за плащане и ИЛ по Регламент /ЕО/ 1896/2006 г. От този вид през 2021 г. са били образувани 7 броя дела при 5 броя за 2020 г.

Продължил е спадът в броя на образуваните дела с шифър 21300 – жалби срещу откази на длъжностни лица по ЗТРРЮЛНЦ – новообразувани 81 броя за 2022 г., спрямо 91 броя през 2021 г. и 130 броя за 2020 г. Тази категория дела не се характеризира с еднотипност на мотивите по отказите, поради което и не води до облекчаване работата на съдиите в отделението.

Отново е било отчетено увеличение в броя на образуваните дела по молби за откриване производство по несъстоятелност, като постъпилите нови са 77 броя за 2022 г., при 58 броя за 2021 г. и при 82 броя за 2020 г. Продължило е посочването, като причина за изпадане на търговците и юридическите лица в неплатежоспособност, на пандемичната обстановка, довела до затварянето на търговски обекти, дружества, осъществяващи дейност в туризма и спад на заетостта в сферата на транспорта. Трябва да се отчете, че новопостъпилите дела от тази категория са преимуществено по молби на длъжника или такива на ликвидатори като дружествата обичайно са без или с незначително имущество, което да послужи за удовлетворяване на кредиторите, поради което и по-голямата част от постановените решения са в хипотезата на чл. 632, ал. 1 от ТЗ.

От частните търговски дела с най-голям брой са тези с шифър 903 – молби за допускане на обезпечение – 100 броя, при сходна цифра за предходния период – 102 броя.

При въззивните производства е наблюдавано по-същественото намаление в броя на новообразуваните дела. Преимуществено в търговско отделение се разглеждат дела с шифър 217 /искове по КЗ/, шифър 214 /спорове за права, произтичащи от търговски сделки/ и шифър 604 /искове по чл. 422, ал. 1 от ГПК/, като броят на делата, образувани по постъпили въззивни жалби е бил 403, а тези на частните производства – 379. Последните обичайно са по жалби на страните в заповедните производства и такива с шифър 1400.

4. РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ТЪРГОВСКИ ДЕЛА

Таблица 2

СПРАВКА

за общо дела за разглеждане в отделението
2020 – 2022

Инстанция	Година		
	2020	2021	2022
I	1396	1349	1257
II	1103	1099	879
Общо	2499	2448	2136

Таблица 3

СПРАВКА

за проведени открити съдебни заседания и закрити съдебни заседания
2020-2022

Инстанция	Година		
	2020	2021	2022
I	12384	14484	12802
II	2192	2845	2113
Общо	14576	17329	14915

Таблица 4

СПРАВКА

за проведени открити съдебни заседания

2020-2022

Инстанция	Година		
	2020	2021	2022
I	869	1022	1051
II	418	496	382
Общо	1287	1518	1433

4.1. РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ПЪРВОИНСТАНЦИОННИ И ВЪЗЗИВНИ ДЕЛА

За отчетния период трудно може да се направи съпоставка с предходните предвид времевите отрязъци на обявено извънредно положение в страната през 2020 г., и продължилата през 2021 година епидемиологична обстановка. През 2022 г. беше наблюдавано нормализиране на работата в отделението от гледна точка отпадане на ограниченията, наложени през предходните години, но това бе първа година, в рамките на която още трима съдии бяха командирани в Апелативен съд Варна, което наложи (с малки изключения) преразпределение на дела измежду останалите титулярни съдии.

По отношение на броя проведени ОСЗ /при намаляване на постъпленията/, трябва да се посочи, че се дължи освен на обективните фактори за отлагане на производствата по причини, стоящи в страните и участниците в тях, така и на наложилото се преразпределение на дела на командированите съдии.

Спадът в общия брой на проведените ОСЗ и ЗЗ, който се връща около нивата от 2020 г. не е абсолютен измерител за по-ниска натовареност, защото всъщност трябва да се настоя, че се дължи освен на обективния спад на броя на делата в отделението, така и на направените оптимизации на ЕИСС, с което работата на съдиите, вече и запознати със системата, значително се облекчи.

4.2. ОТЛАГАНЕ НА ДЕЛАТА:

Таблица 5

СПРАВКА

за отложени заседания
2020-2022

инстанция	2020	2021	2022
I	418	486	554
II	40	46	29
Общо	458	532	583

Трите най-често срещани причини за отлагане на делата:

1. Назначаване на съдебна експертиза
2. За събиране на други доказателства
3. Нередовно призоваване на страна, вещо лице, свидетел, непредставяне на заключение в срока по чл. 199 от ГПК.

И през 2022 г. основната причина за отлагане на делата е била поради непредставяне на заключение на експерта в срока по ГПК или за изготвяне на експертиза. Честа причина за отлагане са ставали заболявания на експерти, страни и процесуални представители, разбира се и това, че много често броят на експертизите по някои видове дела е повече от една. Сред другите причини да отлагане на делата са били служебно назначаване на експертизи за преизчисляване размера на вземанията, основно по дела на финансови институции срещу потребители. От общия брой, посочен по-горе в таблицата по отчета, в първо съдебно заседание са отложени 176 първоинстанционни дела при 195 първоинстанционни за предходната година.

**5. СВЪРШЕНИ ДЕЛА, СРОЧНОСТ НА ПОСТАНОВЯВАНЕ НА
СЪДЕБНИ АКТОВЕ**

Таблица 6

**СПРАВКА
ЗА СВЪРШЕНИ ДЕЛА**

Година	Инстанция	Дела за разглеждане	Свършени	Свършени в 3-месечен срок	% на свършените в 3-месечен срок
2020	I	1396	940	625	66%
	II	1103	961	777	81%
	Общо	2499	1901	1402	74%
2021	I	1362	948	558	59%
	II	1099	1002	843	84%
	Общо	2461	1950	1401	72%
2022	I	1263	879	567	65%
	II	879	802	654	82%
	Общо	2142	1681	1221	73%

5.1. ПЪРВОИНСТАНЦИОННИ ДЕЛА:

5.1.1. Приключените първоинстанционни дела са били 879 броя, от които в тримесечен срок 65% като е налице увеличение по показателя спрямо предходния период. Срочността е била последица и на отлагането на делата, което във фазата по доказателствата в повечето случаи зависи от процесуалното поведение на страните и на другите участници в производството, а не на съда.

Броят на прекратените производства е бил 190, от които поради спогодба - 22 броя и 168 по други причини.

Процентът на приключилите частни търговски дела в тримесечен срок е достигнал 97%.

5.1.2. Свършени дела по видове:

- 370 броя по облигационни спорове, при 380 за предходната 2021 г. и 384 броя за 2020 г. /шифри 2100 и 604/.

- 25 броя броя по искове с правно основание чл. 694 и чл. 646 и сл. от ТЗ при 22 за 2021 г. и 18 за 2020 г.

- 64 броя дела по молби с правно основание чл. 625 и сл. от ТЗ, близък до този от предходната година – 68 броя и 73 броя за 2020 г.

- 11 броя дела по искове по чл. 74 и чл. 71 от ТЗ при 6 за 2021 г. и 18 за предходната 2020 г.

- 162 броя дела за прекратяване дейността на търговци при 195 за 2021 г. и 98 за 2020 г.

- 89 броя жалби по ЗТРРЮЛНЦ при сходна цифра за 2021 г. - 91 броя и 128 за 2020 г.

Със съдебен акт по същество са били приключени **689 броя**.

Броят на приключените дела е и функция на постъпилите, поради което и резонно е наблюдаваното намаление на свършени дела.

Тук трябва да бъде посочено, че в общата статистика не попада дейността на съдиите в производствата по несъстоятелност, поради това, че не се отчитат отделно всички процесуални действия след откриването им, а делата са ежедневно на доклад, за разглеждане на възражения в производствата по несъстоятелност, за одобряване сметки за разпределение, за издаване постановления за възлагане.

По отношение причините за прекратяване, могат да се посочат: оттегляне и отказ от иска, сключване на съдебна спогодба и неизпълнение на указанията при оставяне без движение на нередовните иски молби, а също и завеждането на дела пред Окръжен съд, родово или местно подсъдни на други съдилища.

5.2. ВЪЗЗИВНИ ПРОИЗВОДСТВА:

5.2.1. Общият брой на свършените въззивни и въззивни частни дела е бил **802 броя**, от които в тримесечен срок – **654 броя**, равняващи се на **82%**. За въззивните частни производства процентът на приключилите в тримесечен срок е достигнал **99%**.

По горните показатели стойностите за 2021 г. са били приключили 1002, от които в тримесечен срок 843 или 84% като за въззивните частни производства процентът е бил 100.

За предходната 2020 г. показателите са били съответно приключили 961 броя, от които в тримесечен срок 777 броя или 81%, като за въззивните частни производства процентът е бил 100.

Касателно въззивните дела традиционно се запазва висок процентът на приключени в тримесечен срок дела - показател за срочност в работата на съдиите в отделението. По правило процентът на дела, по които се допускат и събират доказателства е незначителен, което предопределя и възможността за бързо приключване на въззивното производство.

Приключването на дела след тримесечния срок се дължи на причини, посочени в таблица № 5, относно отлагането на делата, което обичайно е много нисък процент при въззивните дела.

5.2.2. Решените със съдебен акт дела са били 701, а прекратените 101 броя.

За 2021 г. показателите са били съответно решени - 852, а прекратени 150 броя.

За 2020 г. от общо приключилите дела със съдебен акт са били 798, а прекратени 162 броя дела.

5.2.3. През настоящия отчетен период процентът на потвърдените решения на районните съдии по дела, разглеждани в търговско отделение е бил 51% общо за трите съда като се наблюдава спад по този показател спрямо предходната година – 58.5%. За сметка на това обаче относителният дял на обезсилените решения през отчетния период е бил към нула /само четири броя решения от тази категория спрямо общо постановените от въззивната инстанция 411/, което е показател за подобрене в работа на районните съдии. Стойностите за 2021 г. са били 4.9%, при 2.8% за предходната 2020 г. Делът на изцяло отменените решения е бил 9%, който показател също се подобрява

спрямо 13.5% за 2021 г. и при 12.2% за 2020 г. Частично отменените съдебни актове са формирали 25% от общият брой.

5.3. СРОЧНОСТ НА ПОСТАНОВЕНИТЕ СЪДЕБНИ АКТОВЕ:

Таблица 7

СПРАВКА за сročност на съдебните актове

Инстанция	Година											
	2020				2021				2022			
	Общо	до 1 месец	над 1 месец	% на актовете в 1-мес. срок	Общо	до 1 месец	над 1 месец	% на актовете в 1-мес. срок	Общо	до 1 месец	над 1 месец	% на актовете в 1-мес. срок
I	726	700	26	96%	750	740	10	99%	689	682	7	99%
II	798	774	24	97%	852	851	1	99.9%	701	699	2	99.8%
Общо	1524	1474	50	97%	1602	1591	11	99%	1390	1381	9	99%

Съдебните актове по първоинстанционни и въззивни дела са били постановявани от съдиите в търговско отделение изключително в срока по чл. 235 от ГПК.

Справката по-горе отразява запазване през последните три години на високия процент сročност спрямо незначителен брой дела извън срока като пониският процент за 2020 г. се дължи и на причини от здравословно естество, следствие Ковид пандемията.

През годината **не е имало подадени, респективно уважени жалби за бавност** от състав на Апелативен съд – Варна, което също е атестат за своевременното и адекватно процесуално поведение по делата от страна на колегите от отделението.

6. НЕПРИКЛЮЧИЛИ В РАЗУМЕН СРОК ДЕЛА – БРОЙ И ПРИЧИНИ

В отделението през 2022 г. е имало 48 броя дела, които са образувани през 2020 г. и предходни. Основна причина за неприключване на делата е било спиране на производството по чл. 229, ал. 1, т. 4 от ГПК.

7. ДЕЛА С ОТМЕНЕН ХОД ПО СЪЩЕСТВО

През отчетния период делата с отменен ход по същество са били общо 11, от които 9 първоинстанционни и 2 въззивни производства. Наблюдавано е било слабо увеличение на броя спрямо 2021 г. – 5 броя, от които 3 първоинстанционни и 2 броя въззивни. Трябва да се посочи обаче, че само по едно от делата ОХС е било постановено поради необходимост от допълнително събиране на доказателства. Други причини са били отправени

искания от страните за постигане на спогодба, прекратяване на производствата поради оттегляне на иска и т.н. Традиционно, спрямо общия брой решени дела, броят на делата от тази категория е бил запазен в минимум, сочещ прецизна и задълбочена работа на съдиите по делата.

8. НАТОВАРЕНОСТ

Таблица 8

СПРАВКА
средна месечна и средна годишна натовареност на един съдия
2020-2022 г.

Средна месечна натовареност на един съдия	Година		
	2020	2021	2022
Постъпили дела	9.98	9.00	8.32
Дела за разглеждане	12.85	11.89	10.92
Свършени дела	9.77	9.42	8.57

Средна годишна натовареност на един съдия	Година		
	2020	2021	2022
Постъпили дела	119.81	108.00	99.81
Дела за разглеждане	154.18	142.67	130.98
Свършени дела	117.29	113.04	102.80

Натовареността в търговско отделение се определя на база отработени човекомесеци и отразява действителната натовареност на съдиите според броя на фактическите работещи в отделението съдии за отчетния период. За 2022 г. човекомесеците **са били 196.7**, при 207 за 2021 г. и при 194.5 за 2020 г.

Всяка от таблиците отразява средната месечна и годишна натовареност на един съдия по критерии постъпили дела, дела за разглеждане и свършени.

За 2022 г. е бил отчетен незначителен спад в показателите за натовареност. В отделението са работили двама съдии с по-малък процент натовареност – председателят и заместник-председателят, поради което и натовареността на останалите съдии, разглеждащи дела при 100% натовареност е била малко по-висока.

Както съдът посочи, вън от горните цифри /касателно натовареност при свършените дела/ са и постановените от съдиите актове в закрито и разпоредително заседание и най-вече тези в производствата по несъстоятелност.

НАТОВАРЕНОСТ съгласно данните от модул „Натовареност“ в ЕИСС.

През 2022 г. за първи отчетен период се проследиха данните от модул „Натовареност“ в ЕИСС. В същия отчетането на извършената работа от съдиите по делата за целите на ПОНС е поетапно за основните дейности по делото и отделно наслагване на коефициенти за допълнителни дейности, посочени в приложение 3.3. за граждански и търговски дела. Това е и основната разлика с отчетането по СИНС, където продължават да се въвеждат данни при приключване, единствено за дела, образувани до 30.06.2020 г.

Трябва да се посочи, че необходимостта от технологично време за създаване на навици в съдиите доведе до пропуски да се нанесат **увеличаващи коефициенти** по делата, които единствено останаха за ръчно отразяване.

Въпреки горното, средната натовареност за 2022 г. **ПО ДЕЛА** на съдиите, които са работили 12 месеца в отделението /петнадесет титулярни съдии/ по данните, извлечени от ЕИСС е била около и над 110 пункта /чл. 16 от ПОНС/, т.е. в горната граница за нормална натовареност. Извън горните стойности, пониска натовареност по дела е била отчетена единствено за председателя и заместник-председателя в отделението. Горният индекс сочи, че съдиите в ТО са значително натоварени.

С цел да не се допускат пропуски при отразяване на увеличаващи коефициенти за новия отчетен период, с решение на съдиите в ТО, взето по т. 3 по протокол № 3/09.12.2022 г. от проведено ОС, на съдебните помощници е възложена проверка на всички постъпващи в Окръжен съд – Варна въззивни граждански дела, които се разглеждат в отделението.

9. КАЧЕСТВО НА СЪДЕБНИТЕ АКТОВЕ

Таблица 9

СПРАВКА

за резултати от обжалване на съдебните актове

Година	Върнати от обжалване			Резултат											
				Изцяло потвърдени			Изцяло отменени/ обезсилени			Частично отменени/ обезсилени			Недопуснати до касационно обжалване		
	Реш.	Опр.	Общо	Реш.	Опр.	Общо	Реш.	Опр.	Общо	Реш.	Опр.	Общо	Реш.	Опр.	Общо
2020 г.	187	76	263	105	49	154	14	13	27	36	4	40	14	3	17
% съотношение спрямо върнатите от обжалване	71%	29%		56%	64%	59%	7%	17%	10%	19%	5%	15%	7%	4%	6%
2021г.	208	51	259	116	29	145	27	13	40	44	4	48	11	2	13
% съотношение спрямо върнатите от обжалване	80%	20%		56%	57%	56%	13%	25%	15%	21%	8%	19%	5%	4%	5%
2022г.	243	162	405	149	107	256	19	29	48	38	20	58	17	3	20
% съотношение спрямо върнатите от обжалване	60%	40%		61%	66%	63%	8%	18%	12%	16%	12%	14%	7%	2%	5%

Таблицата по-горе показва броя на върнати от обжалване съдебни актове, в това число Решения и Определения. В отменени актове са посочени единствено тези с индекс от инстанционна проверка 3, а в изменени с индекс 5, доколкото това са индекси, при които решенията или определенията са отменени поради причини стоящи у съда от процесуално и материално правно естество.

През отчетния период броят на общо обжалваните актове е бил 295, от които 262 първоинстанционни и 33 въззивни. Върнати от инстанционна проверка са били 405 броя.

Изцяло потвърдени и недопуснати до касация са били 68% от актовете, което е по-висок процент от този през предходната година. Подобен е бил и броят на изцяло отменените решения, чийто процент е 8% /поради процесуални нарушения и неправилно приложен материален закон от съда/, както и броят на частично отменените, който е 16%.

Считано от 01.01.2022 г. са били прилагани новите индекси от инстанционна проверка, които в значително по-висока степен отчитат специфики по отмяната на съдебни актове и прецизират горната статистика. Гаранция за точност и обективност при поставянето е фактът, че това задължение е вменено на съдиите от горната инстанция.

Съпоставката в отчетните периоди сочи на запазване тенденцията за много добро качество на работа на съдиите в отделението.

10. ФИРМЕНИ ДЕЛА

Работата във фирменото отделение през отчетния период се ръководеше от заместник-председателя на ТО, която осъществяваше и разпределението на постъпващите дела и контрол върху деловодната работа. През последните години и в това число отчетния период, работата на съдиите в отделението се е състояла основно в произнасянето по фирмени дела – по новообразувани за регистрация на адвокатски дружества по ЗАДв и синдикални организации по КТ, по искания за вписване и промени на обстоятелства, подлежащи на вписване.

През годината съдиите в отделението са давали дежурства на ротационен принцип за обработка на постъпващия доклад по издаване на удостоверения /вкл. и за пререгистрация/, както и на постъпващата кореспонденция.

Структурата на постъпилите фирмени дела е била следната :

Постъпили дела за първоначална регистрация – общо 11, от които 7 за регистрация на адвокатски дружества. За сравнение за предходната година техният брой е бил 12, от общо 13. През 2020 г. са били образувани само 5 броя фирмени дела. Не може да се говори за трайна тенденция на повишаване на тази категория дела.

До 31.12.2022 г. бе срокът за пререгистрация на ЮЛНЦ.

През 2022 г. са издадени 98 броя удостоверения за пререгистрация на ЮЛНЦ.

От общо подлежащите на пререгистрация ЮЛНЦ 3455 броя пререгистрирани са 1278 броя.

Навременното и качествено осъществяване на работата се дължи и на прецизната работа на деловодителите във фирмено отделение.

11. ТЕНДЕНЦИИ В ДЕЙНОСТТА НА ТЪРГОВСКО ОТДЕЛЕНИЕ

Работата в търговското отделение на съда, от гледна точка на количество дела и предмет на споровете, до голяма степен е функция на икономическата обстановка в страната. Трябва да се отбележи, че отчетната година е първа на нормализиране на обстановката в страната след отпадане на Ковид мерките, но и година, в която военният конфликт в Украйна значително се отрази на сектора икономика. В резултат на това беше отчетен лек спад в търговските дела, но при запазване тенденция на усложняване в предмета на споровете. Увеличение беше констатирано и при делата по несъстоятелност по горепосочените причини, като производствата са предимно по молби на самите дружества, изпаднали в неплатежоспособност или свръхзадълженост, принудени да прекратят търговската си дейност поради влошени икономически показатели.

През отчетната година бяха преодолени до голяма степен първоначалните предизвикателства, свързани с въвеждането на ЕИСС и образуването на електронни дела, което се дължи както на натрупаните умения за работа със системата от съдиите и съдебните служители, така и на продължаващото ѝ оптимизиране.

Кадровата обезпеченост в отделението по щат през ревизирия период отговаряше на нуждите за бързина, ефективност и качество на правораздаването. Не липсваха обаче и предизвикателства, свързани с командироването на съдии в Апелативен съд Варна, София и ВКС, в резултат на което към края на отчетния период в отделението правораздаваха 1/3 по-малко от съдиите по щат. От друга страна приключиха дълго продължилите конкурси за повишаване на магистрати, като в отделението постъпиха и двама нови съдии.

Служителите в отделението се справяха много добре с обработката на делата в ЕИСС, което безспорно допринасяше за отличните резултати в работата на отделението. Като много добра следва да се отчете и работата на съдебните помощници, които подпомагаха съдиите, както в администрирането на делата, така и в проучването на актуална съдебна практика на ВКС и изготвянето на проекти за съдебни актове.

През 2022 г. не е била извършвана проверка от страна на ИВСС на работата на търговското отделение.

V. НАКАЗАТЕЛНО ОТДЕЛЕНИЕ

1. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

1.1. Съдии

През 2022 г. в Наказателно отделение на Окръжен съд Варна е била налице кадрова стабилност, както по отношение на съдийския състав, а също и в служби Деловодство НО и Секретари НО. В отделението не е работил младши съдия, поради намаляващия брой въззивни производства и увеличен първа инстанция.

През годината в отделението са работили съдиите – Асен Попов, Деян Денев, Ерна Якова /командирана през цялата на годината от РС – Варна/, Жулиета Шопова /с намалено разпределение от ноември 2022 г./, Иваничка Славкова, Марин Атанасов, Мая Нанкинска /отпуск по болест за част от периода/, Петър Митев, Румяна Петрова, Светла Даскалова, Светлозар Георгиев, Станчо Савов, Стоян Попов, Трайчо Атанасов, Уляна Савакова /до 24.11.2022 г./, Яна Панева. Заместник-председател на отделението през годината бе съдия Иваничка Славкова. Съдиите са работили първоначално в пет постоянни въззивни състава, които заседават по предварително утвърден от Председателя на съда график, като трайно непопълнен е бил шестия състав.

Съдия Уляна Савакова беше пенсионира на 24.11.2022г., като от юни 2022 г. не са ѝ били разпределяни дела от ОХ и по глава 21 от НПК, а от края на септември е била изцяло освободена от разпределение. Съдия Нанкинска е била в продължителен отпуск поради болест и също е била изцяло изключена от разпределение за период от повече от четири месеца. Съдия Шопова, с решение на ОС на ВОС е била със силно намалено разпределение на дела също поради заболяване, от м.ноември 2022 г. В началото на годината щатове в отделението отделението са били 18 броя съдии, като след решение на СК на ВСС една съдийска бройка е била закрыта в съда и открита в друг орган на съдебната власт. ОС на съда да преразпредели броя съдии в отделенията, като щата на НО бе намален с една бройка и в края на отчетния период е бил 17 съдии.

Със съдиите са работили съдебните помощници Полина Петрова и Веселина Господинова, а от м. октомври 2022 г. като съдебен помощник е преназначена Гинка Иванова /на мястото на П.Петрова/. Те извършваха възложената им работа качествено и в поставените срокове.

1.2. Секретари, деловодство и регистратура

В наказателно отделение са работили девет съдебни секретари - Десислава Вълчева - завеждащ служба, Катя Апостолова, Родина Петкова, Теодора Иванова, Елка Колева, Нели Йовчева, Дебора Иванова, Николета Николова, Нели Ковачева. От средата на годината е работил и десети секретар – Невена Братоева. Текущите графици са били изготвяни от завеждащия служба „съдебни секретари“, а задължение на секретарите е било разпределението на случаен принцип на съдебните заседатели. Секретарите, в по-голямата част с много голям опит, са се справяли с ежедневните си задължения, както и с непрекъснато променящи се в движение, дори и в рамките на един ден графици. Последното е било предопределено от непрекъснато увеличаващия се брой дела за разглеждане в открито съдебно

заседание, които се разглеждат в 7-дневен или по кратък срок, считано от образуването им. От м. ноември 2022 г., след попълване на състава на съдебните секретари, със заповед на Председателя на съда е било осъществено разпределение на секретарите по състави, като двама секретари работят с един въззивен състав от трима съдии. По този начин, предвид неопределените предварително графици за разглеждане на първоинстанционни дела, заседанията на трима съдии са се покривали от двама съдебни секретари, а така също и останалите задължения по делата на тези съдии – изпълнение на присъди, призоваване, изготвяне на кореспонденция писма и пр.

Деловодната работа се е обезпечавала постоянно от шестима съдебни деловодители – Ивелина Симеонова – завеждащ служба, Станислава Стаматова, Надя Иванова, Ценка Нейкова, Гинка Иванова /до 01.10.2022 г./, Галина Иванова. Деловодителите са били разпределени равномерно да работят по дела на определени съдии – първа, въззивна инстанция, както и архивни дела. На служителите в деловодството на НО, със съответните заповеди на Председателя на съда, е било възложено да разпределят някои категории дела – тези на дежурен съдия и по точно определени предмети, както и за определят заместващи съдии в ЕИСС, в определени хипотези на отсъствие на съдии и без необходимост от преразпределяне на съдия в състав.

Регистратурата на отделението се е осигурявала от Дечка Петрова и Неделина Банушева, които са обработвали постъпващите в отделението дела и книжа, както и са правили всички справки по тях. Те са извършвали и други дейности, свързани с дневен и текущ доклад на заместник-председател на отделението, като по този начин е бил спестен много административен капацитет и време за обработка на книгата. Неделина Банушева е изпълнявала и заявките за машинни преводи, които са се извършвали през портала на ЕК – E-translating. В тази дейност е била подпомагана и от съдебните секретари Н.Николова и Т.Иванова.

2. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА НАКАЗАТЕЛНИТЕ ДЕЛА

Образуването и разпределението на делата се е извършвало от заместник-председателя или в условията на заместване от друг разпределящ съдия чрез ЕИСС. Разпределение на дела по дежурство се е извършвало от дежурния съдия или от определени съдебни служители. Групите за разпределение са били съобразени с действителната очаквана тежест, предполагаема сложност и продължителност за разглеждане. Обособени са били пет групи първоинстанционни и три въззивни дела, както и групи за дела по дежурство – първа и втора инстанция и дела по ЗСРС, които обаче винаги са били разпределяни ръчно, с оглед графика на дежурствата или вътрешните правила за разпределяне на делата по дежурство. Това се е наложило, за да не може при ръчното разпределение на дела по дежурство или ЗСРС, което би се извършвало в съответната група да влияе на автоматичния избор и да рефлектира на общата натовареност на съдиите. С оглед промяната на подсъдността, след закриването на специализираните съдилища, са били обособени още две групи първоинстанционни – дела за ОПГ и др. от тази категория, както и ЧНД във връзка с дела от групата ОПГ, съобразно предполагащата се по-голяма фактическа сложност.

Всяко новообразувано наказателно дело е било разпределяно на случаен принцип. Изключение от правилото е било допуснато съгласно Вътрешни правила за случайно разпределение, както и ВП за разпределение на делата и формиране на съдебни състави в НО /например дела за групиране са се разглеждали от последния по ред докладчик, дела за контрол от досъдебната фаза се разглеждали и решавали от дежурния съдия от отделението или от съдия, който при предходно дежурство се е произнасял по същото производство по искане за вземане на мярка за неотклонение/, като кръгът от дела е бил предварително определен със заповеди на Председателя на ВСО, както и предвидените в ПАС хипотези – при повторно внасяне на дело, прекратено и върнато за доразследване, както и при повторно внасяне на въззивно дело, върнато от докладчика за администриране, при връщане от ВКС след определяне на подсъдност.

На дежурен съдия са били възложени почти изцяло всички категории дела, свързани с контрол по досъдебната фаза на разследването. Той е бил определян за една седмица, по предварително изготвени графици, утвърдени със заповед на Председателя на съда. При прекомерна ангажираност за текущата седмица, следващият по график съдия - т.нар. резервен дежурен, е имал възможност да поеме част от ангажиментите на съответния колега. При необходимост от замяна на един дежурен съдия с друг /служебни или лични ангажименти/, промяната в графика се е извършвала със заповед на Председателя на съда.

На случаен принцип чрез ЕИСС, са били определяни и член-съдиите в разширени първоинстанционни състави, както и членовете на въззивните състави за открити съдебни заседания. Детайлни правила са били приети и утвърдени с Вътрешни правила за случайно разпределение и формиране на съдебни състави в НО. Те включват и хипотезите на заместване на съдиите при продължително отсъствие поради отпуск, командировка и болнични, обработване на текущ доклад на отсъстващи или напуснали съдии, обработване на архивен доклад и пр.

През 2022 г. са работили обособените преди седем години специализирани състави – първа и втора инстанция за разглеждане на дела с участници – деца. В наказателно отделение делата, по които подсъдими са непълнолетни лица или пострадали са деца /лица до 18 години/ са се разпределяли на случаен принцип между четирима съдии от отделението, съгласно заповед № 1222/2015 г. на Председателя на съда, като със Заповед № РД-0566/2016 г. е била създадена организация на тези съдии да се разпределят и делата по чл. 222 и чл. 223 от НПК – в случаите, когато по досъдебни производства обвиняеми са непълнолетни или ще се провежда разпит като свидетел на лице до 18 години, делата се разпределят измежду четиримата съдии, на случаен принцип и според присъствието им и останалите ангажименти.

3. ОБРАЗУВАНИ И СВЪРШЕНИ НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА ЗА ПЕРИОДА

2020-2022 г.

Постъпили, свършени и дела за разглеждане, общо за 2022 г. са били:
- постъпили – 1547 дела

- свършени – 1561 дела

Видимо е увеличеното постъпление на дела, особено първоинстанционни, на постъпленията /136 бр. повече/, като разликата в постъплението на дела, според инстанцията е видно от долната таблица:

Постъпили дела

Инстанция	Година		
	2020	2021	2022
I	1053	1043	1186
II	416	368	361
Общо	1469	1411	1547

По отделни видове дела от съответната инстанция и тяхната динамика е видно от следната таблица:

Образувани и свършени I инстанция по видове

Година	Видове дела	Образувани	Свършени
2020	Обвинителен акт	114	106
	Споразумение	50	51
	АНД - общо	6	7
	От тях по чл.78а НК	0	0
	ЧНД - общо	883	890
	От тях с предмет чл.222 и чл.223 НПК	47	46
	Общо	1053	1054
2021	Обвинителен акт	116	116
	Споразумение	48	48
	АНД – общо	6	6
	От тях по чл.78а НК	2	2
	ЧНД – общо	873	866
	от тях с предмет чл.222 и чл.223 НПК	89	89
	Общо	1043	1036
2022	Обвинителен акт	103	109
	Споразумение	56	56
	АНД – общо	10	11
	От тях по чл.78а НК	5	5
	ЧНД – общо	1017	1025
	От тях с предмет чл.222 и чл.223 НПК	38	39
	Общо	1186	1201

Увеличеното постъпление на първоинстанционни дела е било със 143 броя, което се дължи основно на повишения брой ЧНД, а намалението е било за въззивните – 7 броя по-малко. Стабилна тенденция е бил броят на внесените обвинителни актове – почти изравнен с този от 2020 г. и като се има

предвид, че шест броя обвинителни акта са били изпратени от СпНС по подсъдност след промяната на подсъдността /ЗИДНПК, ДВ бр. 32 от 26.04.2022 г., в сила от 28.07.2022 г./ От предходни години числото на актовете е било в границите малко над 100 за една година. За разлика от предходната година отново сериозно е било намалението в броя на делата по чл. 222 и чл. 223 от НПК. По-голям е бил броят свършени НОХД, като са приключени дела и от предходни години. Намалението е обхванало и другите частни дела, като от тях съществено намалявали всяка година делата с предмет контрол от досъдебната фаза. През годината са намалели делата с предмет чл. 70, ал. 1 от НК и други по изпълнение на наказанията. За сравнение през 2021 г. делата спредмет чл. 70 от НК са били 122 бр., а за 2022 г. – 105 бр. Този факт е бил отражение на намаляващия от предходни години брой осъдени лица с ефективни присъди лишаване от свобода, изтърпявани в Затвора Варна.

Запазен е бил делът постъпления от дела с предмет ЗЕЕЗА /36 бр./ и ЗПИИКОРНФС /64 броя/, а тенденция към увеличение е била наблюдавана при делата по ЗПИНЛСв /6 броя/. Делата с предмет Закон за европейска заповед за разследване са били 10 броя, като част от тях са били за провеждане на разпити чрез видеоконференция. По едно дело е имало по ЗПИПробМ и по ЗПИПАОИМ /подсъдни на ОС от 28.07.2022 г./.

Проведени са били по реда на чл. 149, ал. 8 от НПК, видеоконференции на вещи лица и свидетели, по искане на български съдилища, най-често на СпНС и със СГС, както и такива по искане на ВОС за разпит на вещи лица по този ред. Не са били налице видеоконференции по дела за условно предсрочно освобождаване и някои други категории дела, като значителното им намаление е било най-вече поради възможността заинтересованите лица да заявят желанието си за присъствено участие в съдебното заседание, което се и предпочита от тях. За годината са били проведени общо 19 броя видеоконференции.

За поредна година е налице тенденция за малък, но траен спад при въззивните дела, видно от следната таблица. Почти идентичния брой, сравнен с миналата година сочи за известно стабилизиране на постъпленията.

Образувани и свършени II инстанция по видове

Година	Вид дело	Образувани	Свършени
2020	ВНОХД	102	108
	ВНЧХД	29	26
	ВЧНД	258	261
	ВАНД	27	24
	Общо	416	419
2021	ВНОХД	106	99
	ВНЧХД	51	50
	ВЧНД	196	199
	ВАНД	15	18
	Общо	368	366
2022	ВНОХД	108	109
	ВНЧХД	28	32
	ВЧНД	210	204

	ВАНД	15	15
	Общо	361	360

Намалението се дължи на намаляване на броя разгледани дела от РС, които подлежат на обжалване, както и относно дела приключили при процедура по чл. 371, т. 2 от НПК или със споразумение.

4. РАЗГЛЕЖДАНЕ НА НАКАЗАТЕЛНИТЕ ДЕЛА

4.1. Насрочване

Съдиите-докладчици са насрочвали делата при спазване на срока чл. 247Б, ал. 2, т. 1 от НПК. Този подход се е прилагал и при въззивните дела, приложим по препращане от чл. 317 от НПК. При определянето на дата, извън законовия двумесечен срок, причините са се заключавали в ползването на платен годишен отпуск, в голям обем на конкретното дело, изискващо призоваването на голям брой участници по него – подсъдими, защитници, свидетели и вещи лица, както и липсата на свободна съдебна зала. Извън двумесечния срок, с изрично разрешение на заместник-председателя /съобразно възложени правомощия по заповед № РД № 0243/2017 г. на Председателя на ВОС/, на основание чл. 247А, ал. 2, т. 1 от НПК, са били насрочени много малък брой дела. Като цяло насрочването и разглеждането на делата в Наказателно отделение е продължило да се движи сравнително ритмично, като основните затруднения са разбираемо, при разглеждането и приключване на дела от общ характер, отлагани поради заболяване на страни, отсъствие на страни, ангажираност на защита и др.под. Съдиите от отделението, които с добрата организация на деловодство и координация на секретарите, са успявали да насрочват и разпределят помежду си залите по начин, напълно съобразен с вида, сложността и прогнозната продължителност на делото, така че това да не доведе до организационни затруднения и при оптимално използване на датите и всички зали за открити съдебни заседания. Наложително беше и използването на третата зала /отново под земята/ поначало пригодена за провеждане на разпити пред съдия, но в някои случаи се провеждаха и редовни съдебни заседания, поради липса на други свободни зали.

През 2022 г. продължи използването на създадената през 2021 г. уеб базирана система "Електронно Разпределение на Откритите Заседания по Зали" (ePO33-a!). Пълноценно използвани бяха множество удобни и полезни за съда функционалности, които продължаваха да се допълват. По този начин бе постигнато запълване на пропуските в съществуващия, но неизползваем, календар в ЕИСС, който не дава възможност за преценка на заетостта на залите. Чрез нея беше предоставена възможност за визуализация на заетостта на всички зали в съда, данни за вида на делото, участниците в него /което е важно, за да се избегне дублирането на съдебни състави, заседаващи по едно и също време/, както и беше извлечена полезна статистика за броя на съдебните заседания, тяхната продължителност във времето, по зали, отделения и съдии, съдебни заседатели.

4.2. Отложени дела

Съдите от отделението са полагали трайни усилия по обезпечаване на участниците в откритите съдебни заседания и като резултат отложените дела като процент представляват устойчив показател, като за 2022 г. е било регистрирано намаление в сравнение с предходната година.

Година	Инстанция	Насрочени	Отложени	Процентно съотношение
2020	I	756	181	24%
	II	317	51	16%
	Общо	1073	232	22%
2021	I	868	255	29%
	II	316	66	21%
	Общо	1184	321	27%
2022	I	888	240	27%
	II	315	54	17%
	Общо	1203	294	24%

Отлагането на първоинстанционни дела се е дължало най-вече на заболявания на страните, непрекъснати затруднения, съответно забавяния във времето по своевременното събиране и проверка на доказателства при условията на непосредственост и устност, необходимост от попълване служебно на доказателствената маса и най-вече назначаване на повторни или допълнителни експертизи, поради недостатъчното качество и изчерпателност на назначените от досъдебната фаза.

Статистически има следното изражение: през 2022 г. са били отложени общо 24%, при 27 % за 2021 г. и 22% за 2020 г. Увеличението на отложени дела е било основно при дела първа инстанция.

Повтарящи се през годините са причини за отлагане са свързани със спазване на принципите, прогласени в чл. 13 и чл. 14 от НПК за обективно, всестранно и пълно изследване на обстоятелствата по делото и за вземане на всички мерки, по силата на служебното начало за разкриване на обективната истина. Характеристиките на делата са се предопределяли до голяма степен и от техния предмет по материален закон, тъй като значителен брой от разглежданите дела са били за данъчни престъпления, транспортни престъпления и др., които изискват прецизно и изчерпателно попълване на доказателствената маса по тях. От м. август 2022 г. са се разглеждали и дела от общ характер за организирана престъпна дейност, които по правило са с фактическа сложност и пропорционално на нея, обемът и времето за събиране и проверка на доказателства са значителни. За отчетната година значим фактор беше и епидемиологичната обстановка, като известен брой дела основно от първа инстанция са отложени поради заболяване на страни.

5. СРОЧНОСТ

5.1. При изготвяне на съдебните актове

Срочността за изготвяне на съдебни актове е била със стабилни показатели – като само 17 броя актове са били изготвени над законоустановяване срок, и то с минимални просрочия, видно от следната таблица:

Инстанция	Година											
	2020				2021				2022			
	Общо	до 1 месец	над 1 месец	% на актовете в 1-мес. срок	Общо	до 1 месец	над 1 месец	% на актовете в 1-мес. срок	Общо	до 1 месец	над 1 месец	% на актовете в 1-мес. срок
I	913	911	2	100%	897	893	4	100%	1036	1032	4	100%
II	382	380	2	99%	337	334	3	99%	336	323	13	96%
Общо	1295	1291	4	100%	1234	1227	7	99%	1372	1355	17	99%

5.2. Срочност при приключване на делата

Долната таблица е обобщаваща и показва броя дела – постъпили, за разглеждане, от тях - свършени и колко от тях за в тримесечен срок от постъпването на делото до приключването му със съдебен акт. Затвърдилата се от предходни години тенденция за запазване на броя делата, приключващи в кратки срокове и до три месеца вече трудно може да се запази, с оглед законодателната промяна по въвеждане на разпоредително заседание, което увеличи срока за разглеждане на дела от общ характер, закономерно даващ и отражение в долната статистика.

Година	Инстанция	Постъпили	Дела за разглеждане	Свършени		
				Всичко	В 3 - месечен срок	Процент на свършените в 3 м. срок спрямо всички свършени
2020	I	1053	1119	1054	1016	96%
	II	416	463	419	355	85%
	Общо	1469	1582	1473	1371	93%
2021	I	1043	1108	1036	987	95%
	II	368	412	366	296	81%
	Общо	1411	1520	1402	1283	92%
2022	I	1186	1258	1201	1148	96%
	II	361	407	360	280	78%
	Общо	1547	1665	1561	1428	91%

Необходимо е тук да се отбележи изрично, че показателят от три месеца за приключване на делата, не е инструктивен, не е посочен в процесуален закон /за разлика от сроковете по чл. 247А, ал. 2, т. 1 от НПК, както и чл. 271, ал. 10 от НПК/, не е съответен на стандартите на ЕСПЧ за разглеждане на делата в разумен срок. Поради въвеждане на разпоредително заседание, срокът от три месеца за приключване на дела от общ характер става непостижим в повечето случаи, като се вземат предвид инструктивните срокове за насрочване за разпоредително заседание – два, по изключение три месеца, евентуално отлагане в едномесечен срок за разглеждане на делото извън диференцирани процедури. Началната дата за изчисляване на продължителността на разглеждане на наказателни дела е датата на образуването на делото, като по този начин по дела от общ характер, с изключение на тези по гл. XXIX от НПК този възприет критерий от три месеца не съответства на инструктивните срокове на НПК за насрочване, отлагане на делото след разпоредително заседание и постановяване на съдебен акт.

В долната таблица са изведени само делата от общ характер, по които обичайно съдебното производство е с по-голяма продължителност, като тя визуализира продължителността за разглеждане само на тази категория дела.

Срок на свършване	2020		2021		2022	
	брой дела	Процент	брой дела	Процент	брой дела	Процент
до 3 м.	123	78%	118	72%	118	72%
от 3 до 6 м.	16	10%	27	16%	26	16%
от 6м. до 1 г.	13	8%	10	6%	12	7%
над 1 г.	5	3%	9	5%	9	5%
общо	157		164		165	

Тези данни показват, че независимо от сложността на този вид дела, те все пак са приключвали преимуществено в кратки срокове, а изключение са били тези над половин или една година.

Един от утвърдените стандарти за резултатност на съдебната система по отношение на наказателни дела е продължителността на производството или време, необходимо за приключване на едно дело, освен показатели за качеството на процедурата за разглеждане на делото. При това положение 91 % дела, свършени в тримесечен срок от образуването им е много добър показател. Наред с това за поредна година броя на постъпилите дела е бил по-малък от този на свършените, което също сочи на повече от 100% резултатност при първоинстанционните, и близо 100% при въззивните дела. Само по отношение на дела от общ характер, които като правило отнемат повече заседателно време, следва да се отбележи, че общата продължителност на производствата по общия ред е била по-дълга и това е било свързано отново с продължителността на съдебното следствие за повече от едно съдебно заседание. Тя е била свързана също и с назначаване на допълнителни и/или повторни експертизи, най-често не поради новооткрити обстоятелства, а поради недостатъчното качество на тези от досъдебната фаза, липсата на изчерпателност, както на поставените въпроси, така и на отговорите на вещите

лица. Не на последно място е била и все по-задълбочаващата се криза с избор на самите вещи лица дори и от специалности като съдебна медицина, психиатрия, счетоводство, автотранспортни специалисти.

Във връзка с горните констатации следва да се отбележат сумите, изплатени за възнаграждение на експерти по наказателни дела /макар и тук да се включват сумите и за явяване на вещи лица/. Докато за 2021 г. е била в размер на 39 930 лева, изплатени от бюджета на съда, то за 2022 г. е достигнала 53 046,55 лева. Сумите изплатени за преводи, които са най-често за устен превод са били 4187 лева, като при преценка на съдиите за писмен превод е било съобразявана и възможността за извършване на достатъчно качествен машинен превод чрез E-translating, който спестява и немалко средства на бюджета.

6. СВЪРШЕНИ ДЕЛА ПО ПРЕДМЕТИ ОТ НК

6.1. СТРУКТУРА НА ПРЕСТЪПНОСТТА СПОРЕД БРОЯ НА ОСЪДИТЕЛНИТЕ ПРИСЪДИ

При увеличаващ се брой лица за съд/подсъдими и обвиняеми/, този на оправданите е стабилно число, видно от таблицата по-долу.

Присъди	Година		
	2020	2021	2022
ОБЩО произнесени присъди и сключени споразумения	144	151	146
Лица за съдене /подсъдими/обвиняеми/	225	200	202
Осъдени	156	158	161
Оправдани	7	13	10

6.2. СТРУКТУРА НА ПРЕСТЪПНОСТТА ПО ГЛАВИ ОТ НК, ПОДСЪДНИ НА ОКРЪЖЕН СЪД

В сравнителен табличен вид данните за делата от общ характер по глави от НК, подсъдни на Окръжен съд като първа инстанция, са следните /заб. в таблицата са посочени само делата от общ характер и не се включват делата от административно наказателен характер, по които лицата са освободени от наказателна отговорност с налагане на административно наказание, както и или делата за налагане на имуществвени санкции на ЮЛ, по реда на чл. 83 Б от ЗАНН./:

Глава от НК	Година					
	2020		2021		2022	
	Свършени дела	Брой осъдени лица	Свършени дела	Брой осъдени лица	Свършени дела	Брой осъдени лица
Глава втора - общо	16	15	14	13	9	8
в т.ч. дела по чл.115, чл.116, чл.118, чл.119, чл.123, чл.124, чл.131 ал.2 т.1 и 2 и чл.142 НК	13	13	11	11	9	8
в.т.ч. дела по чл.149 ал.5 и чл.152 ал.4 НК	0	0	1	1	0	0
Глава пета	13	18	16	18	14	19
Глава шеста	17	31	30	29	38	45
Глава седма - общо	19	7	15	10	16	11
в т.ч. дела по чл.253 НК	0	0	4	1	5	5
в т.ч. дела по чл. 255 НК	9	7	10	8	11	6
Глава осма	5	5	9	9	4	3
в т.ч. дела по чл.301-307а НК	5	5	8	6	4	3
Глава девета "а"	0	0	0	0	0	0
Глава десета	0	0	0	0	3	1
Глава единадесета	87	80	80	79	81	74
в т.ч. престъпления в транспорта	22	17	19	17	22	20
наркотици	59	60	61	62	58	52
Глава дванадесета	0	0	0	0	0	0
Общо	157	156	164	158	165	161

Устойчивост е била наблюдавана при броя дела и осъдени лица по гл. II – против личността, по гл. V от НК - Престъпления против собствеността. Тези по гл. VI от НК - престъпления против стопанството /чл. 219 - 252 НК/ обаче са били с увеличаваща се тенденция, като следва да се отбележи, че това са били основно дела с предмет чл. 249 от НК. По гл. VII от НК /чл. 253-268 НК/ против финансовата и данъчна система е била отчетена също стабилност в числата. Отново незначителен е останал броят на делата по гл. VIII от НК, раздел IV - Подкуп – само 4 бр. внесени и свършени дела, като това са били дела за активен подкуп и два пъти по-малко от предходния период. За поредна година не е имало нито едно внесено, разгледано и приключено дело по гл. IX А от НК - Компютърни престъпления. Броят дела и съответно осъдени лица за разпространение на наркотични вещества е останал константен. От постъпилите от СпНС дела - 6 броя, като по едно дело има произнесен краен акт и едно осъдено лице за престъпление по чл. 321 от НК.

7. НЕПРИКЛЮЧИЛИ В РАЗУМЕН СРОК ДЕЛА-БРОЙ И ПРИЧИНИ

През 2022 г. е имало едно висящо дело от 2019 г., което е било спряно поради невъзможност на подсъдим да участва в процеса /здравословно състояние/, три дела от 2020 г. и шест дела от 2021 г. Тези дела са пренебрежимо малък процент спрямо общия брой решени дела, както и сравнен с тези от общ характер, но все още има възможности, така че делата като цяло да приключват в по-кратки срокове - чрез дисциплиниращи мерки за страните, както и по възможност кратки периоди, по-малки от три месеца при отлагане на делата.

Спрени са били две дела – едно през м. ноември 2022 г. и едно поради изчакване на процедура по възобновяване в АдмС Варна, съответно възобновено през януари 2023 г. след получаване на финализиращия акт от административния съд.

8. НАТОВАРЕНОСТ

Реалистичният показател за натовареността на съдиите е бил действителната натовареност, а не тази по щат. Това се визуализира в следната таблица, която показва статистиката за натовареност и сравнение с предходни години, с изричното уточнение, че в отделението работят 15 съдии, без участие на младши съдии /броя съдии от 19 по щат се формира и от брой младши съдии, разпределени по отделения/ и с динамика в кадрово отношение, отразена в т.1.1

Година	Брой съдии по щат	Натовареност по щат		Отработени човекомесеци	Действителна натовареност	
		спрямо делата за разглеждане	спрямо свършените дела		спрямо делата за разглеждане	спрямо свършените дела
2020	19	6.94	6.46	190.5	8.3	7.73
2021	19	6.67	6.15	187.5	8.11	7.48
2022	18	7.71	7.23	184.8	9.01	8.45

Отчетната година бележи съвсем видимо увеличение на натовареността както по отношение на делата за разглеждане, така и спрямо свършените дела, предвид намалелия брой на съдиите в отделението, които действително са работили през годината и съпоставим с увеличения брой дела. Въпреки това при тези данни за натовареността има възможност за спокойно и детайлно проучване, подготовка, организиране и разглеждане на делата. Тези данни са статистика, основана на отработените човекомесеци, броя на съдиите и делата за разглеждане, респ. свършени дела и тя дава идеалните числа за всеки месец. Действителността обаче не е такава. Тези данни не сочат реално натовареността на съдиите, според постъпленията на делата за месец. На първо място, липсва ритмичност при постъпленията и съответно равномерност при случайното разпределение. Като резултат - в рамките на една година постъпленията за всеки съдия са неравномерни и за известни периоди съдиите са извънредно натоварени с различни по характер и срокове дела, а в други –

не. Това затруднява нормалното планиране на работата по делата и води до субективно усещане за неравномерна и по-трудно планируема индивидуална натовареност. При значителна част от делата съдът дължи произнасяне в кратки срокове – от седем дни до незабавно, макар и бързината да не е относима към сложността им, понякога това са дела с фактическа сложност и немалък обем, в други случаи са с правна сложност. Без да е изчерпателна статистика, над 60% от делата са с такива характеристики. Същевременно, поради значителни промени в процесуалните закони и прилагане на такива, по които са транспонирани различни Директиви и Рамкови решения на ЕС, по делата се извършва много допълнителна дейност и произнасяне на съдиите в открити и закрити заседания, кореспонденция с издаващи/изпълняващи органи на други държави членки и пр. вече дава своето отражение на натовареността в отделението променената подсъдност на делата /до 28.07.2022 г. подсъдни на СпНС/, но доколкото се касае само за пет месеца, то по-видима ще бъде за следващата отчетна година.

9. КАЧЕСТВО НА СЪДЕБНИТЕ АКТОВЕ

Резултатите по отношение на проверените от горни инстанции актове, изнесени в таблицата, са преценени статистически отделно за присъди/решения и отделно за определения, по които горната инстанция в повечето случаи дължи произнасяне на въпросите по същество и в много редки случаи се стига до отмяна и връщане за ново разглеждане от друг състав на съда.

Година	Върнати от обжалване			Резултат											
				Потвърдени			Отменени			Изменени			Индекс 6		
	Реш.	Опр.	Общо	Реш.	Опр.	Общо	Реш.	Опр.	Общо	Реш.	Опр.	Общо	Реш.	Опр.	Общо
2020 г.	47	157	204	19	106	125	7	18	25	11	29	40	10	4	14
% съотношение спрямо върнатите от обжалване	23%	77%		40%	68%	61%	15%	11%	12%	23%	18%	20%	21%	3%	7%
2021г.	65	114	179	20	76	96	13	17	30	20	21	41	12	0	12
% съотношение спрямо върнатите от обжалване	36%	64%		31%	67%	54%	20%	15%	17%	31%	18%	23%	18%	0%	7%
2022г.	61	172	233	23	117	140	12	4	16	16	2	18	7	2	9
% съотношение спрямо върнатите от обжалване	26%	74%		38%	68%	60%	20%	2%	7%	26%	1%	8%	11%	1%	4%

Тенденцията в качеството на работа на съдиите от наказателно отделение е била очертана в годините като трайно са добри показателите, без да се отчитат аномалии или значителен спад в качеството на работа, такъв, какъвто е показан последните години, още повече че статистиката се основава на критерий, изчислен спрямо върнати от обжалване дела. За отчетната година са се върнали по-голям брой дела от обжалване, съответно и посочените проценти имат по-голяма представителност за качеството на работа. За персонална преценка за работата на всеки съдия е предвидената в ЗСВ възможност за периодично и извънредно атестиране, затова и по този показател работата на отделението следва да се прецени като много добра.

Критерият за добро правораздаване на съда при разглеждане на наказателни дела, не се отнася само до времевите стандарти, но и до критерии за качество, що се касае до справедливост, съобразно приложимото законодателство, съобразяване на практиката на ЕСПЧ, законосъобразност на присъдата, осигуряване на справедлив процес, независим съд, прозрачност и разумен срок на разглеждане на делото. Всичко изброено дотук, като се съблюдава при работата на всеки съдия, получава израз в горните числа за качество на проверените съдебни актове, както и на големия брой дела, по които страните са избрали да не атакуват съдебното решение, като са преценили наличие на удовлетворителен резултат.

10. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Продължава за поредна година да се наблюдава спад в броя на постъпилите въззивни дела и увеличение на броя на първоинстанционни дела с близо 14%. Остава сравнително стабилен броя на разгледани и свършени дела, както и на делата, приключени в тримесечен срок /от постъпване на делото в съда до крайния съдебен акт/. Броят на отложените дела е съответен на съществуващите обективни фактори, извън волята или доброто администриране на делата.

Тенденцията за намаляване на броя на въззивните дела и то тези, които се разглеждат по реда на гл. 21 от НПК е видимо очертаваща се, но с очаквания значително да се увеличи броят на първоинстанционните дела - както НОХД, така и ЧНД. Статистиката за постъпленията на делата и данните за натовареността на съдиите в отделението, макар и при увеличаваща се натовареност, все още дава основание да приемем, че има достатъчно времеви и интелектуални ресурси, които позволяват своевременна, спокойна и задълбочена подготовка по делата, планирането на разглеждането им, съкращаване на сроковете за разглеждане, както и изготвяне на съдебните актове, последното значително облекчено чрез предвидения двумесечен срок за изготвянето им по повечето категории дела.

При всяка възможност се намалява и се свежда до минимум хартиения обмен между съда, други институции, основно прокуратура, както и други страни по делата, чрез електронен обмен на данни. Снабдяването с електронни справки за съдимост, генерирани от информационната система, обслужваща бюрата съдимост в цялата страна, по реда на чл. 36а от Наредба № 8 /2008 г. за дейността на Бюра Съдимост вече се извършва чрез ЕИСС, както впрочем и други справки от държавни органи, с които е налице

интеграция. Облекчава се значително и хартиения обмен с Окръжна прокуратура Варна, като голяма част от книжата по обжалвани/протестирани актове се изпращат по електронна поща. Обичайна практика е да се предоставят на електронен носител копия на документи, като се избягва необмисленото и често ненужното прехосване на хартия. Намаляват сумите, похарчени за писмени преводи на документи, като активно се използва машинния превод чрез eTranslation Connecting Europe, чрез електронния портал на Европейската комисия.

Съществената законодателна динамика не рефлектира на обичайния ритъм на работа, въпреки възникналите задачи за справяне от организационно и логистично естество, не се стигна до нарушаване на срочността и качеството на работа на всички, отговорни за нея - съдии и съдебни служители.

VI. ДЕЙНОСТ НА СЪДЕБНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ

През 2022 г. организацията на съдебната администрация се ръководеше от съдебен администратор Мирослава Славчева, административен секретар Красимир Чернев (до 10.09.2022 г.), главен счетоводител Дарина Иванова и началник отдел „Технически дейности“ Радостина Костова.

Утвърдената щатната численост на съдебните служители през 2022 г. е била **119.5** щатни бройки, разпределени както следва:

✓ **Ръководни длъжности – 4 щ.бр.**

- съдебен администратор, главен счетоводител, административен секретар, началник отдел „Технически дейности“.

✓ **Специализирана администрация – 95.5 щ.бр.**

- съдебни помощници – 11, служител по сигурността на информацията - 0.5, завеждащ служба – 7 (той и съдебен секретар – 3, той и съдебен деловодител – 3, призовки той и информация – 1); съдебен секретар – 28, съдебен деловодител – 34, архивар – 2, призовкар – 13.

✓ **Обща администрация – 20 щ.бр.**

- *Експертни длъжности* – 5: системен администратор – 4, връзки с обществеността – 1;

- *Обща администрация* – 6: счетоводител – 2, човешки ресурси – 1, специалист събиране, обработка, анализ и архивиране на данни и координатор центъра по медиация – 1, управител сгради – 1, СОЗ регистратура КИ – 1;

- *Технически длъжности* – 9: шофьор – 1, призовкар-чистач – 7, работник поддържа сгради – 1;

Специализираната администрация е била разпределена по отделения - наказателно, гражданско и търговско. През 2022 г. бе въведена реорганизация на обособените регистратури, като към края на годината функционираха две такива – една за наказателни дела и една за граждански, търговски и фирмени дела.

През 2022 година не е била променяна структурата на съдебната администрация. Периодът се характеризираше с динамика, по отношение на освобождаване и назначаване на съдебни служители.

1. Освободени през 2022 г. бяха **8** съдебни служители:

- ✓ 1 административен секретар – поради смърт;
- ✓ 1 съдебен помощник – поради спечелен конкурс за длъжността „младши съдия“ в Окръжен съд – Варна;
- ✓ 1 съдебен деловодител – поради преместване в Апелативен съд – Варна;
- ✓ 3 съдебни секретари – един поради преместване в Апелативен съд – Варна и един поради придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст
- ✓ 1 работник, поддръжка сгради - поради придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст;
- ✓ 1 призовкар-чистач – поради придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст.

2. Назначени през 2022 г. бяха **6** съдебни служители, както следва:

- ✓ 2 съдебни деловодители;
- ✓ 2 съдебни секретари;
- ✓ 1 призовкар-чистач;
- ✓ 1 работник, поддръжка сгради.

Съдебните служители в Окръжен съд – Варна изпълняваха трудовите си задължения професионално и съвестно, въпреки голямото натоварване полагаха усилия за подобряване административното обслужване на граждани, адвокати и вещи лица, чрез предоставяне на точна и срочна информация. Отделните звена от общата и специализирана администрация работиха ефективно и си взаимодействаха пълноценно.

В периода от 01.11.2022 г. до 31.11.2022 г. бе проведено периодичното годишното атестиране на съдебните служители, съобразно разпоредбите на Правилника за администрацията в съдилищата. След приключване на процедурите бяха повишени в ранг 26 съдебни служители, а на 16 служители беше повишено основното трудово възнаграждение.

През 2022 г. съдебните служители повишаваха своята квалификация посредством участието в организирани в Окръжен съд – Варна кратки обучения в малки групи за работа с ЕИСС и електронни документи, както и участваха в присъствени и дистанционни (онлайн) обучения, организирани от Национален институт на правосъдието.

Поради промяна в организацията на работа на регистратурите от Гражданско и Търговско отделение и формирането на Регистратура за граждански, търговски и фирмени дела, беше проведено обучение на всички съдебни деловодители от двете отделения за обработка на инициращи и съпровождащи документи, постъпващи в Окръжен съд – Варна.

VII. МЕДИЙНА ПОЛИТИКА НА ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА

През 2022 година пресслужбата на Окръжен съд – Варна е адресирала до обществеността **146 прессъобщения**, както за разглеждани дела, така и за инициативи и кампании, в които институцията е участвала или организираща. Изготвените справки и отговори по конкретни запитвания от медии са **16 броя**.

През 2022 г. в Окръжен съд – Варна са постъпили **9 заявление** за достъп до обществена информация по реда на ЗДОИ, по които са постановени решения на административния ръководител – председател на Окръжен съд – Варна, съобразно които е предоставен достъп до обществена информация на заявителите, като по три от заявленията предоставеният достъп е частичен.

Продължи активното използване на фейсбук страницата на съда. През последните три години, в трайна тенденция се превърна нарастването на потребителите, пожелали да се информират за работата на съда чрез социалната мрежа. През 2022 г. е отчетен най-големият ръст на последвателите за последните седем години. **В сравнение с 2021 г. през миналата година новите потребители са се увеличили близо три пъти.** През 2022 г. към фейсбук профила на съда са се присъединили 831 души, докато година по-рано техният брой е бил 281 души. В края на миналата година общо последвателите на страницата са били 1803 души.

Увеличението би могло да се обясни с използването на социалната мрежа като основен канал за комуникация при реализирането на **три информационни кампании**. Първата от тях бе за откриването на процедура за избор на нови съдебни заседатели към Окръжен съд – Варна. Целта бе да се преодолее липсата на достатъчно публичност за кампанията и слабия интерес от страна на гражданите да се кандидатира, което от своя страна би затруднило работата на съда. Изготвени бяха информационни материали и медиен план. Разяснени бяха процедурата по избора, изискванията, ролята и отговорностите на заседателите в наказателния процес. Регистриран беше сериозен интерес, под формата на харесвания, споделения и коментари. Подадени бяха и достатъчно на брой кандидатури, от които Общински съвет – Варна успя да направи подбор. Заинтересованите оцениха като много полезна възможността за бърза комуникация със съда при възникнали въпроси по време на кампанията.

Подобен подход бе ползван и при провеждането на кампанията за набиране на нови медиатори към Центъра за медиация в съдебния район на Окръжен съд – Варна. След приключване на конкурсната процедура, в сайта на съда бе създадена секция. В нея всеки медиатор е представен самостоятелно със снимка и кратка информация за преминалите обучения и квалификациите, които притежава. Целта бе по достъпен начин участниците в процедурата да бъдат улеснени в избора на медиатор, с помощта на когото да разрешат спора си.

Постъпването на достатъчно на брой кандидатури за съдебни заседатели и медиатори, без удължаване на срока за тяхното набиране (каквато бе практиката при предишни избори), дава основания двете кампании да бъдат оценени като успешно проведени и изпълнили целите си.

Третата информационна кампания на Окръжен съд – Варна бе посветена на елиминиране на насилието срещу жените и стартира на 25.11.2022 г. - международния ден, на който на глобално ниво се отделя внимание на тази тема. Информационни плакати, филмчета и брошури, насочени към превенцията на насилието срещу жени, бяха споделени във фейсбук

страницата на институцията, информационните табла пред съдебните зали, както и чрез видеодисплеите в съдебната сграда. Целта на организирани дейности бе да се повиши общественото внимание към проблема до степен на загриженост. По време на 16 дневната кампания всеки служител и магистрат, който бе съпричастен към каузата, носеше лентичка на дрехата си – в символичния оранжев цвят, определен от ООН. Като партньор на кампанията беше привлечен Българският фонд на жените, с чиято подкрепа беше реализирана кампанията. Съдиите–лектори в образователните програми, в които съдът участва, говориха по темата с учениците, чийто часове посещаваха. А в края на срещите децата получаваха информационни материали, които да им помогнат да разпознаят ситуациите на насилие.

Окръжен съд – Варна продължи работа по националната програма „Съдебната власт – информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“, регионалната – „Час по правосъдие“, „Младите и правосъдието“ - със студенти от ИУ – Варна, както и информационната кампания „Ден на отворените врати“. Веднага след отпадане на противоепидемичните мерки съдът се върна към присъствените практики на работа с училищата и университетите. През изминалата година **503 ученици и студенти** имаха срещи с магистрати и служители, за да повишат правната си грамотност и познанията си за съда.

В рамките на инициативата „Ден на отворените врати“ на 14 април, ученици от Средното училище „Гео Милев“ във Варна гостуваха на Окръжен съд – Варна. Срещата беше под наслов „Съдът отблизо“, като своеобразен домакин беше съдия Иваничка Славкова, заместник-председател на институцията и ръководител на „Наказателно отделение“. Над два часа продължи срещата с децата, които работят по проекта ACTIVE (Active, Critical Thinking, Integrated, Volunteering, Engaged), финансиран от Европейската комисия на програма „Еразъм +“.

Целта на проекта, по който Окръжен съд – Варна партнираше на СУ „Гео Милев“, е в дългосрочен план учениците да подобрят функционалната си грамотност, и да разширят знания си за основните човешки права и свързаните с тях задължения, както и за общите ценности и функционирането на обществото.

Младите хора бяха запознати с наказателните дела, които разглежда Окръжен съд – Варна, както и с участието на децата в този вид съдебни процеси. Специално внимание беше отделено на т.нар. „Синя стая“ - специализираното помещение за провеждане на разпити на деца, свидетели, жертви на насилие или извършители на престъпления. Разяснена бе темата за наказателната отговорност на децата, ролята на съдебните заседатели в наказателния процес, както и целта на наказанията и пътят, по който съдебният състав достига до обективната истина. В срещата се включи и Данаил Петков – инспектор „Охрана на съдебните сгради и контролно-охранителна дейност“, който запозна учениците с пропускателния режим и сигурността в Съдебната палата. Той разясни и каква е ролята и функцията на служителите от „Съдебна охрана“ и какво е тяхното участие в провеждането на съдебни заседания.

В края на посещението всички ученици получиха екземпляр от основния закон – Конституцията на България, както и информационни брошури „Кой кой е в съда?“, „Независимост на съдебната власт“, „Защита в дигиталния свят“, „Решаване на спорове извън съдебната зала“ и други.

На 18 април 2022 г. първокурсници от специалност „Право“ на Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“ участваха в

симулиран наказателен процес в рамките на кампанията „Ден на отворените врати“ и постановиха 10-годишна ефективна присъда за опит за убийство. Бъдещите юристи влязоха в ролите на тричленен съдебен състав, прокурор, свидетели, вещи лица и адвокати. Те бяха посрещнати от председателя на Окръжен съд – Варна – съдия Марин Маринов и прокурор Радослав Лазаров от Окръжна прокуратура – Варна.

Процесът беше подготвен под ръководството на съдия Яна Панева от Наказателното отделение на съда.

На участниците в симулирания процес бяха връчени грамоти и екземпляр от действащата Конституция, като по-късно съдебните администратори на двете институции-домакини, запознаха студентите със спецификата на специализираната администрация и им представиха различните съдебни служби.

Практически стаж в Окръжен съд – Варна проведоха десетокласници от специалност „Съдебна администрация“ на СУХНИ „Константин Преславски“ във Варна. За учениците беше организиран информационен тур и среща със съдия Яна Панева от Наказателно отделение на съда. Тя ги запозна с особеностите на наказателния процес с участието на непълнолетни, както и с най- често разглежданите дела от институцията. Съдия Панева им разясни разликата при престъпленията, свързани с наркотици – притежание и разпространение и отговори на всички въпроси на учениците. Интересът им бе толкова голям, че те проявиха интерес да подготвят симулиран процес, който се проведе през юни месец.

И през 2022 г. Окръжен съд – Варна в партньорство с Университетския център за медиация към Икономически университет – Варна и образователен институт „Итера“ реализира **конкурса за есе на тема „Медиацията в моите представи“** за ученици и студенти. Най-добрите творби в двете категории бяха наградени на церемония, в навечерието на Деня на българската писменост и култура.

През ноември, Окръжният съд и Районният съд във Варна подписаха нов меморандум с Регионалното управление на образованието за продължаване на програмата „Час по правосъдие“ за формиране на правна грамотност и култура на учениците от варненските училища. Документът беше подписан от административните ръководители на съдебните институции – съдия Марин Маринов за Окръжен съд – Варна, съдия Магдалена Давидова за Районен съд – Варна и Ирена Радева - директор на Регионалното управление на образованието във Варна.

Освен по-добра информираност за структурата, функциите и значението на съдебната власт, с образователната програма „Час по правосъдие“ институциите от години се стремят да повишават доверието в съдебната власт и степента на спазване на законите.

Директорът на Регионалното управление на образованието във Варна - Ирена Радева връчи почетен знак „Паисий Хилендарски“ за заслуги към варненското образование на съдия Маринов, заради приноса му към създаването на програмата „Час по правосъдие“ и подкрепата му на инициативата.

Седмата годишнина от създаването на Центъра за медиация към съдебния район на Окръжен съд – Варна бе отбелязана с организирането на работна среща на тема „Практически въпроси на задължителната медиационна среща“. Събитието бе част от традиционните "Дни на медиацията", организирани в партньорство с институт „Итера“ и Университетския център за

медиация на Икономически университет – Варна. В работната среща участваха съдии от Окръжен и Районен съд – Варна, както и практикуващи медиатори, които дискутираха предложените промени в Гражданския процесуален кодекс и Закона за медиацията.

Продължи развитието и на социално отговорната политика на институцията и подкрепата на благотворителната инициатива „Аз вярвам и помагам“ за закупуване на детска линейка във Варна. Работещите в съда се включиха и в двете кампании за предаване на капачки през годината – през април и октомври, като получиха от организаторите и сертификат за благодарност за оказаната подкрепа.

През март и декември в Окръжен съд – Варна бяха проведени два **благотворителни базара**. Със събраните средства от тях беше подкрепена работата на дневния център за пълнолетни лица с увреждания „Слънчевата къща“, както и неправителствената организация „Карин дом“, която предоставя социални, здравни и образователни услуги за деца със специални нужди и техните семейства.

VIII. МАТЕРИАЛНА И ФИНАНСОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

1. Материална обезпеченост: През отчетната година сградният фонд и организацията по неговото поддържане се осъществяваше от управителя сгради Венелин Владимиров и началника на отдел „Технически дейности“ Радостина Костова.

Дейността по поддръжка на сградата и подобряване на условията на работа през 2022 година беше осъществявана в две направления – поддържане и ремонт на трите етажа и сутерена на сградата, ползвани от Окръжен съд – Варна, и поддържане на общите системи и части на сградата – отоплителна инсталация, пожароизвестителна система, покрив, асансьор, паркинг и достъп до сградата.

1.1. По помещенията на Окръжен съд – Варна:

През 2022 г. бяха извършени ремонти по кабинети и помещения в сградата, които подобриха условията за работа на част от магистратите и съдебните служители. Част от мебелите и столовете бяха подменени с нови. Поддържаше се работата на климатиците в сградата, въпреки амортизираността на голяма част от тях. Продължи поетапната подмяна на осветителните тела в сградата със съвременни такива. Бяха подменени амортизираните части от аварийното и евакуационно осветление.

1.2. По общите части:

Извършено беше укрепване и почистване на метални части и отводнителна система на покрива. По отоплителната система беше извършена планова подмяна на табло за управление на две от помпите и аварийен ремонт на програматора на системата. Осигурена беше текущата поддръжка, техническият надзор и системните проверки на противопожарната система и асансьорното устройство в сградата.

2. Финансова обезпеченост:

Счетоводната дейност на Окръжен съд Варна през 2022 година се осъществяваше от главен счетоводител Дарина Иванова и служителите от отдел "Счетоводство и ЧР" – Надежда Стратиева, Златка Попова и Христина Христова. Към 31.12.2022 г. утвърдената бюджетна сметка на Окръжен съд Варна е в размер на 11 168 040 лева, като реално разходваните средства са 10 947 963 лева.

Процентното съотношение на отделните елементи на разходната част на бюджета към всички разходи е както следва:

✓ Заплати и възнаграждения за персонала	68.34 %
✓ Др.възнаграждения и плащания за персонала	11.31 %
✓ Осигурителни вноски	15.65 %
✓ Издръжка, платени данъци и такси	3.72 %
✓ Капиталови разходи	0.98 %
	100,00 %

Отчетените приходи през 2022 г. възлизат на 3 440 932 лв., което е с 1 682 481 лв. повече от отчетените приходи през предходната година. През 2022 г. новообразуваните дела са с 243 по-малко от предходната година, а отчетените приходи са увеличени с 95,68%.

Приходите от такси са определящи за формирането на общия обем на приходите. През 2022 г. отчетените приходи от съдебни такси са в размер на 3 310 717 лв. и те представляват 96,21% от всички приходи.

Приходите от лихви по банковите сметки са 166 лв., което под един процент от общата величина на приходите и е с 55 лв. по-малко от получените лихви през 2021 г.

Приходите от събраните глоби са в размер на 63 729 лв., което е 1,85% от всички приходи и също бележат спад спрямо предходната година с 20,47%.

Приходите от внесени в полза на бюджета депозити и гаранции, непотърсени от вносителите в законоустановения срок, възлизат в размер на 38 598 лв. Представяват 1,12% от общите приходи и бележат ръст спрямо предходната година от 31 057 лв.

Приходите от възстановените от страните разноски по дела са съответно 27 544 лв., което прави 0,80% от всички приходи. Тези приходи бележат спад от 8 427 лв. спрямо предходната година.

IX. ТЕХНИЧЕСКА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ И ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ. УТВЪРЖДАВАНЕ НА СТАНДАРТИ ЗА ЕЛЕКТРОННО ПРАВОСЪДИЕ

През 2022 година продължи поддържането на високия стандарт на информационните услуги предлагани във и от Окръжен съд – Варна. Осъвременена беше публичната безжична мрежа в сградата на съда, като беше повишена скоростта и надеждността на същата, както и беше подобрен обхвата.

Посредством възлагане на обществена поръчка бяха закупени:

- Мрежов комутатор;
- Видеоконферентна система, отговаряща на всички европейски изискванията за провеждане на съдопроизводствени действия чрез видеоконференция;
- 24 нови компютърни конфигурации;
- Сървър;
- Мултифункционално устройство от висок клас.

Въпреки утежнената процедура и скъсените срокове за доставка, голяма част от техниката беше пусната в експлоатация до средата на месец декември 2022 г.

Ръководството на съда, оценявайки важността, отдели от бюджета на съда средства за закупуване на непрекъсваеми токозахранващи устройства и към края на годината всички работни станции, мрежови устройства и сървъри бяха защитени от токови удари и прекъсвания на захранването.

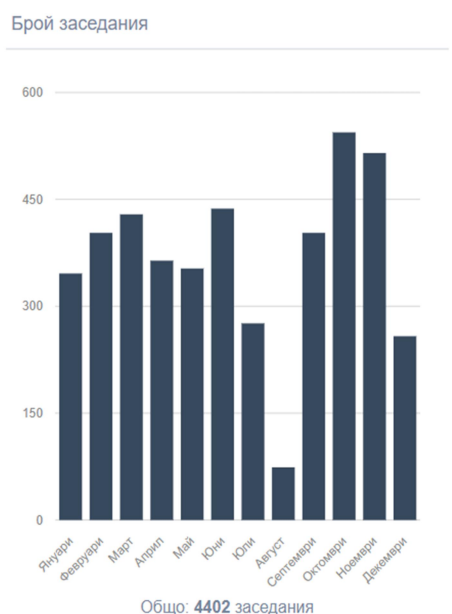
Окръжен съд – Варна продължава да използва съвременните информационни технологии при ежедневната си работа, които се поддържаха от системните администратори – Радослав Петков, Теодора Козарева, Борис Енев и Иван Пеев. Локалната мрежа достигна 191 работни станции и 7 сървъра. Продължи внедряването и използването на добрите практики в областта на мрежовата сигурност.

Екипът участва активно в поддръжката по проект „Синя стая”. Съдейства за техническата безопасност при провеждане на разпити, не само по дела на Окръжен съд – Варна.

През 2022 г. приложение за електронно разпределение на откритите заседания по зали и Информационни табла /ePO33-a/, беше използвано активно за управление на заетостта на съдебните зали. Това позволи оптимално използване на малкия брой зали, за да се осигури както разглеждането на всички насрочени дела, така и провеждането на срещи по време на предизборната кампания за членове на ВСС.

Статистиката в платформата отчете допълнителна информация, която помогна вземането на управленски решения свързани с натовареността на залите, на съдиите и на служителите.

Натовареността на залите по месеци е представено на графиката.

Продължителността и броя на заседанията е представена в следващата таблица:

Зала	Брой Заседания	Общо в часове	Средно в минути
№ 109 Наказателно отделение	808	1008	75
№ 002 Наказателно отделение	364	617	102
№ 003 Зала за разпити	15	16	63
№ 103 Гражданско отделение	1879	578	18
№ 105 Търговско отделение	1317	387	18
Апелативна зала	19	55	173

И една любопитна статистика:

Първите трима от съдиите с най-много заседания 2022 г.:

1. Атанас Славов 197 заседания
2. Нейко Димитров 163 заседания
3. Николай Стоянов 131 заседания

Първите трима от съдиите, прекарвали най-много часове в съдебните зали през 2022 г.:

1. Асен Попов 189 часа.
2. Румяна Петрова 187 часа.
3. Деян Денев 151 часа.

Пред 2022 г. бяха проведени 29 видеоконферентни връзки, предимно по наказателни дела (19 бр.), като има тенденция за увеличение на видеоконферентните връзки и в Търговско отделение при отдалечено явяване на процесуални представители при въззивни граждански дела (6 бр. през втората половина на годината).

За разлика от предните 2 години, когато причината беше влошената епидемиологична обстановка, през изминалата година, основната причина за провеждането видеоконферентни връзки беше спестяването на време и разходи за явяване пред съда.

Сървърът за видеоконферентни връзки на Окръжен съд – Варна продължава да е предпочитаната платформа и от други съдилища в страната.

Продължи активното използване на ИС „РОСТО“ за генериране на удостоверения за актуално състояние на фирмите подлежащи на пререгистрация в Агенция по вписванията, на основание § 25, ал. 2 от ПЗР на ЗЮЛНЦ.

През 2022 година, системните администратори съдействаха за провеждане на обучения и срещи на работни групи на магистрати и съдебни служители.

Системните администратори се включиха като лектори по обучения организирани от Националния институт на правосъдието (НИП), свързани с ЕИСС и повишаване на капацитета на системните администратори чрез споделяне на опита и добрите практики на Окръжен съд – Варна.

Активно бяха използвани служебните имейл адреси на домейна vos.bg, както за вътрешна така и за външна комуникация. Като любопитен факт може да се посочи, че най-много писма пристигат от домейна на системата за Сигурно електронно връчване (ССЕВ), която не е оптимизирана за нуждите на съдебната система.

Съгласно заповед на Председателя на Окръжен съд – Варна, на всички деловодители и секретари бяха създадени профили в ССЕВ, с права за изпращане и получаване на съобщения през системата. Това от своя страна доведе огромно количество имейл съобщения до всички за връчени съобщения, независимо от конкретния изпращач.

Продължи поддържането и актуализирането на съдържанието на двата външни сайта на Окръжен съд – Варна, както и на вътрешната страницата на съда.

Статистиката за посещенията за 2022 г. на сайтовете е следната:

vos.bg – **21 123** потребители са отворили **82 019** страници

varna-os.justice.bg – **8 204** потребители са отворили **244 769** страници

Изводът от статистиката е, че голяма част от потребителите предпочитат да използват „стария“ сайт, защото по-лесно и по-бързо намират търсената информация.

В ЕИСС продължи отстраняването на неточности, дефекти и несъответствия. Същите бяха докладвани в предоставената от Разработчика среда IS ProjectSpace. Системните администратори участваха активно в идентифицирането и описанието на несъответствия и пропуски, както и даваха предложения за усъвършенстване на системата.

Продължи използването на уеб базираната система за управление на документооборота и дневници за кореспонденция, предоставяща възможност за рекурсивно проследяване на връзките между входящи и изходящи документи. В нея се съхранява и електронно копие на хартиените документи.

Продължи използването на приложението за избор на членове на помощни атестационни комисии (ПАК).

В края на отчетната година бе подновен абонамента за правно-информационен програмен продукт Апис – модули Право, Практика, Процедури, Време, Финанси, Европейско право и Апис регистър плюс.

През изминалата година продължи използването на електронните услуги, предоставяни от:

- Национална агенция за приходите за получаване на информация необходима във връзка с изпълнение на разпоредбите на чл. 47, ал. 3 от Граждански процесуален кодекс. Получаване на информация за актуално състояние на трудовите договори за конкретни физически лица на база на подадените уведомления в НАП, съгласно чл. 62 и чл. 123 от Кодекса на труда и справка за осигуряването.
- Министерство на правосъдието за заявяване и изготвяне на електронни справки за съдимост.
- Министерство на правосъдието за издаване на Електронно свидетелство за съдимост. Получени бяха над 82 служебно издадени Електронни свидетелства за съдимост на служители и съдебни заседатели.

- Министерство на правосъдието за въвеждане на данни в Информационната система за управление на ресурсите (ИСУР) за наличната техника в Окръжен съд – Варна.
- Министерство на регионалното развитие и благоустройство за извършване на справки по дела от Национална база данни „Население“.
- Нотариална камара на Република България за извършване на справки в електронен регистър „Единство 2“.
- Прокуратурата на Република България за извършване на справки в Единната информационна системата за противодействие на престъпността (ЕИСПП) по наказателните дела.
- Европейската комисия за машинен превод (eTranslation) на текстове и документи. От всички 24 официални езика на ЕС бяха използвани – английски, немски, румънски, полски, датски, френски, гръцки, естонски, латвийски, нидерландски и словенски и др. Преведени бяха над 40 документа чрез eTranslation.
- Агенция по вписванията за изготвяне на справки от Търговски регистър, регистър на ЮЛНЦ и Имотен регистър от Единния портал за заявяване на електронни административни услуги.

Продължи изпращането и извличането на данни от ядрото на ЕИСПП по наказателни дела, както през старата деловодна система САС „Съдебно деловодство“, така и през ЕИСС.

Продължи безхартиеният обмен на информация с ОД на МВР – Варна във връзка с наказателни дела.

През 2022 година продължи използването на САС „Съдебно деловодство“ за образуваните преди месец юли 2020 година дела.

Извършват се непрекъснат електронен трансфер на данни за съдебни дела от САС „Съдебно деловодство“ и ЕИСС към:

- Единен портал за електронно правосъдие (ЕПЕП);
- Сайта на Окръжен съд – Варна;
- Централен уеб базиран интерфейс за публикуване на съдебни актове (ЦУБИПСА);
- Информационна система за производства по несъстоятелност (ИСПН);
- Единната информационна системата за противодействие на престъпността (ЕИСПП) по наказателните дела.;
- Електронния публичен регистър на отводите (ЕПРО).

През изминалата година стартира и използването на два нови централизиращи регистъра – “Единен регистър на Вещите лица” и “Единен регистър на Съдебните заседатели”.

През 2022 година продължи практиката за сканиране на всички постъпващи документи в съда и попълване на електронната папка на делата. Адвокати, вещи лица, синдици и страните по делата, за се възползваха от услугата за получаване на информацията по делата на електронен носител, като по този начин беше намалено използването на хартия и в същото време съхранен ресурс на печатащата техника.

През годината продължи и използването на електронната система за изпращане на заявки за консултативни, компютърни и други проблеми, като са обслужени 980 заявки. Статистиката за заявките е дадена в следната таблица:

Категория	Брой
ЕИСС	719
Консумативи/Принтери	107
Сграден фонд	80
САС	58
Хардуер (компютри)	14
Софтуер (Програми)	1

Най-голям брой заявки бе отчетен за категория ЕИСС, където влизат и заявките за въвеждане на заместване в съдебните състави, което се наложи поради кадровата динамика в съда.

След доставката на новите работни станции, компютрите на съдиите и служителите бяха приведени в прилично състояние, но все още трябва да се работи по подмяна на мрежовите устройства и сървърите в съда, които преди повече от 5 години са излезли от поддръжка. Структурното окабеляване е остаряло и се поддържа в работещо състояние благодарение на системните администратори.

Въпреки ограниченията, се надяваме, след построяването на новата съдебна палата, да имаме нова съвременна мрежова и информационна инфраструктура, отговаряща на актуалните изисквания за надеждност и сигурност.

Х. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ ИЗВОДИ

Отправяйки своите благодарности към всички, които работиха в съда през отчетния период, следва да отбележим, че работният екип запази своята функционалност, въпреки кадровите промени и ежедневните предизвикателства от обективен характер. Добрата новина е, че Окръжен съд – Варна продължи да бъде новатор при въвеждането на техническите подобрения в типичната ни работа - правораздаването, като се обръщаше особено внимание на гарантирането на право на здравословни трудови условия за всички. Въпреки въведените на национално ниво ограничения и липсата на адекватно техническо оборудване, се гарантира провеждането на стотици съдебни производства. Здравословните предизвикателства не подминаха и нашия екип, което не се отрази на ритъма в работата, основно благодарение на адекватните организационни мерки и всеотдайните (понякога денонощни) усилия на съдиите и служителите. Разделихме се с придобилите право на заслужен отпочивък съдии и служители, на които пожелаваме да се радват на дълголение!

През изминалата година се попълни изцяло щатът в трите районни съдилища в Област Варна. Подобно кадрово състояние не помним от много години. И трите съдилища работиха професионално, без функционални или имиджови сътресения, за което благодарим на колегите!

Съдиите и служителите от Окръжен съд – Варна, положиха безрезервни усилия за подобряването на ЕИСС, за което получихме не само признанието на професионалната общност в страната, но и реално развитие във функционалността на системата.

След издигане на кандидатурата от Общо събрание на съдиите, заместник-председателя на съда Мария Терзийска бе избрана за член на ВСС от професионалната квота, с голяма подкрепа от съдийската общност в страната, което бе признание както за високите ѝ професионални качества, така за адекватно проведената кампания и отлично представяне пред професионалния форум.

Наред с всеотдайните усилия на всички за нормална работа в епидемична обстановка, за поредна година стана ясно, че сградата, в която се помещава Окръжен съд – Варна е изчерпала своите възможности да предложи база за модерно правораздаване. И за най-големите оптимисти стана ясна невъзможността не само за гъвкавост и подобряване на бързината в съдопроизводствените процедури, но и за спазване на нещо повече от елементарни здравословни и хигиенни изисквания на труд. Усилията на местната професионална общност за решаване на този институционален проблем дотук дават отзвук във ВСС, като вече имаме и конкретни резултати. Същите проблеми бележат работата на всички съдебни институции в града и областта, което очевидно не е достатъчен повод за реални, обединени действия от ВСС.

Приоритети през 2023 година за нас ще бъдат :

Продължаване на усилията за изграждане на Нова съдебна палата.

Подобряване качеството на правораздаване, при съобразяване с новите технически възможности за електронна обработка и разглеждане на дела.

Развиване на методите за външна комуникация с младите хора в региона – ученици и студенти, както и за популяризиране сред тях на съдебната институция.

Подобряване на вътрешната комуникация в съда.

Популяризиране на резултатите от съдебната медиация сред професионалната общност и младите хора.

**МАРИН МАРИНОВ
АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ –
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА**